

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 25.—
 za en mesec 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . . 1.80
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 3) v
 za dva- in večkrat . . . 25.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostolpna pettivrsta po 60 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenim nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne brantnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511, bosn.-herc. št. 7593. — Upraviškega telefona št. 188.

Uspešni letalski boji nad Jadranskim morjem. - Naš podmorski čoln potopil laško križarko in rušilec. Mesto Kutu zopet osvojeno. - V Voliniji gremo naprej. - Nemci vzeli utrbo Thiaumont in prodrli 5 km pred Verdun. - Latinske ameriške ljudovlade proti Združenim državam.

Kaj nas uči ruska ofenziva?

Ko je stopila ruska armada poleti 1914 na plan, je štela najmanj 100 divizij, malo računano tedaj 2 milijona mož. Ta ogromna vojna moč je bila za večmesečno vojno izbornu opremljena, tako izvrstno, da je že to dejstvo samo dobrega pobilo pretvezo naših sovražnikov, češ, da sta osrednji velesili hoteli in izsiliti evropsko vojno. Z vsa pravico je mogel takratni vojni minister Suhomlinov izjaviti v odločilnem ministrskem svetu, da se carju ni treba bati vojne, ker meč je dober. Če kdaj, je mogla Rusija pred dvema leti iti v evropsko vojno z nado na uspeh. Nikdar na svetu ni šel kak vojskovodja z močnejšim orožjem proti sovražniku nego tedaj vseмогоčni vrhovni vojskovodja Nikolaj Nikolajevič. A kaj se je zgodilo s tem mečem? Po nekaj krepkih udarcih se je že skrhal, kmalu je obrabil svojo ostrino. O priliki Hindenburgove ofenzive ob Visi je sovražnik med Varšavo in Ivanгородom še enkrat zamahnil k mogočnemu udarcu — porabil je v to svrhu osem novih armadnih zborov — tako da se je Hindenburg nazaj umaknil do šlezjske meje. Nato je sledil pritisk na Galicijo in boji v Karpatih, a kmalu je prihrumela katastrofa nad ruskega orjaka in daleč v Rusijo so plapolale zmagovite zastave zaveznikov.

In sedaj, ko je spravila Rusija s pomočjo svojih zaveznikov novo, dobro oboroženo armado na bojišče, je zopet zavih-tela meč. Toda kako top je ta meč! To ni več tisti meč, katerega je vih-tela Rusija leta 1914. Primerjajmo čas, tekem katerega je tedaj ruska vojska poplavila Galicijo in pa sedanjost ofenzivo v Voliniji in vzdolžni Galiciji, kjer smo že po desetih dneh ustavili rusko prodiranje. Pa tudi tedaj, ako bi se Rusom z neizmernimi žrtvami posrečilo prodreti še kaj dalje proti zapadu, nam zahtevljajo vse dosedanje izkušnje, da je izključeno, da bi mogli Rusi kaj odločilnega doseči. Vse prevelike so ruske žrtve. In če jim tudi za enkrat še ne manjka rezerv, tekom dolgotrajne, težke ofenzive bi jih izčrpali davno prej, nego bi mogli le približno upostaviti položaj do pred Gorlicami.

Eno pa je ruska ofenziva znova dokazala: utrdb se izgubila svojo vrednost. Še malo tednov pred ruskim napadom so od raznih strani opozarjali na izredno močno našo fronto ob Strypi in Voliniji ter zlasti naglašali, da je naša Besarabska fronta nepremagljiva. Nanovo organizirana in pomnožena ruska artiljerija je pa te močne postojanke popolnoma porušila in izravnala, ravnotako kakor svoj čas naša artiljerija rusko fronto ob Dunajcu in šele pred par tedni laški obrambni zid. V boju z velikimi artiljerijskimi masami ne odločajo utrdb, marveč edinole krepke premoče in tehnična popolnost tega orožja samega. To nam bodi vodilo za bodočnost.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 24. junija.

V sobotni seji je sabor sprejel indementno predlogo in začel razpravo o nadaljnjem finančni pogodbi z Ogrsko. Cisti pravaš dr. Prebeg je predlagal, da se pogodbe ne podaljša. Tako trojedina kraljevina pravno postane finančno samostojna in vlada naj takoj predloži vse tozadavne predloge. Poslanec Stjepan Radić (se-ljačka stranka) predlaga, da se vladno predlogo odloži iz dnevnega reda. Ogrski regnikolarni deputaciji naj se sporoči, da se po enodušni volji vsega hrvatskega naroda pogodba ne podaljša, ampak je od 1. julija 1916 Hrvatska finančno popolnoma samostojna. Poročevalec dr. Krišković

je zagovarjal vladno predlogo in zavračal Prebegov in Radičev protipredlog. Če pogodbe ne podaljšamo, bo ogrski finančni minister razpolagal s hrvatskim denarjem brez privoljenja hrvatskega sabora. Po dr. Prebegu je Stjepan Radić utemeljeval svoj predlog. Hrvatska je bila vedno popolnoma suverena in neodvisna. V svetovni vojni so se vsi narodi okrepi. Ne glede na izid vojne moramo dobiti svojo finančno samostojnost, kar že zahteva in potrebuje razvoj našega narodnega življenja. Kaj bodo rekli Madžari? Mi južni Slovani nismo za boj z njimi. To bi bilo tudi neumno, ker smo močnejši od njih. Do dobrega razmerja pa pride šele tedaj, če bodo Madžari spoštovali naše pravice in potrebe. Splošno se govori, da pride po vojni do hrvatsko-madžarske vojne, če ne dobimo finančne samostojnosti. Madžari bi storili pametno, če se ne upirajo naši zahtevi. Danes je celi narod za finančno samostojnost, posebno ker vidi, kakšne bodo posledice vojne. Koalicija naj leto in dan, za katero podaljšuje pogodbo, porabi za delo za finančno samostojnost.

Prebegov predlog, da sabor sklene finančno samostojnost, je preveč radikalen. Dovolj je, da svoj sklep sporočimo ogrski regnikolarni deputaciji. Postopali bomo ravno tako kakor Madžari, ki so nas že tolikrat postavili pred gotovo dejstvo. Ne zahtevamo, da naj privolijo v našo zahtevo, ker tega ne morejo zaradi svoje javnosti, ampak mi jim svoj sklep samo sporočimo.

Prihodnja seja v ponedeljek.

Kako bomo jedli?

Aprovizacijski posvetovalni odbor »Vojnožitnega zavoda« je izrazil željo, da se tudi za meso ustanovi centralni urad, ki bi imel s pomočjo splošno koristnih organizacij in legitimirane trgovine poskrbeti za dobavo živine in sicer za enakomerno dobavo iz vsega državnega ozemlja. Nadalje se je poudarjalo, da je treba živinorejo in v prvi vrsti presičerje z vsemi sredstvi pospeševati; preskrbi naj se predpis o dnevih »brez mesa«, po gostilnah pa naj se omeji uživanje mesa.

Glede masti se priporoča tudi centralno organizir. gospodarstvo z vsem za človeško prehrano porabnim oljem in mastjo; pametno porabo živalskega loja, organizirano vzrejo in pitanje presičev in enotno ureditev porabe masti. Glede letošnjega krompirja naj se intenzivno poskrbi, kako se bo krompir pospravilo in razdelilo in odbor priseladnikov priporoča, da naj se krompir do gotovega časa in z gotovimi izjemami dene pod zaporo. Pravočasno naj se požve, koliko krompirja bodo rabila mesta.

Glede sladkorja se je tudi izrazila želja, da naj se ureditev izpopolni. Z ozirom na nadomestila za kavo naj se uplija na ceno kavinih surogatov, kakaa in čaja.

Končno je bil sprejet predlog, da naj se po vseh glavarstvih in občinah izkrogi vseh interesentov, zlasti tudi konsumentov, ustanovi obvezna aprovizacijske odseke, ki naj se pečajo z dobavo, razdeljevanjem in porabo živil.

× × ×

K zgorajšnji uradni vsedi pripominjamo, da je bil skrajni čas, da bodo živino dajale vse dežele enako. Na Češkem n. pr. ni bilo kmeta mogoče prisiliti, da ponudi živino na prodaj. Ogrski pa tudi ne dajo živine in uradna spomenica naše vlade jasno odkriva, kaj

mislijo Ogrji. Zelo se trudijo in varčujejo s svojo živino za čas po vojni. Najbolj je trpela živinoreja v naših krajih.

Glede omejitve mesa imamo pri-takovati kart za meso. Po gostilnah boš dobil dve predjedi in od dveh mesnih jedi boš smel snesti samo eno. Pet dni na teden naj bi živeli brez govejega mesa. Poskrbeli bodo, da se ne boš dan poprej mogel preskrbeti z mesom za prihodnji dan »brez mesa«.

Iz seje kranjskega deželnega odbora.

z dne 24. junija 1916.

Povodom Najvišjega odlikovanja poveljnika 3. koru podmaršala viteza Kraut-walda je deželni glavar imenovan deželnega odbora častital. Imenovani poveljnik se je v laskavih besedah zahvalil za častitke.

S 1. julijem 1916 se izplača vsemu de-janjanskemu službujočemu učitelstvu na Kranjskem enkratna draginjska podpora v isti izmeri, kakor s 1. marcem t. l. Za otroški priboljšek pridejo v poštev vsi do dne 31. julija t. l. rojeni zakonski otroci.

S 1. julijem 1916 prejmo enkratno voj-no draginjsko podporo vpokojeni učitelji v isti izmeri, kakor aktivno učno osebje, in-kluzive priboljška za nepreskrbljene za-konske otroke do 18. leta. Od vpokojenih učiteljev prejmo draginjsko podporo le ti-ste, ki dokažejo samski stan. Enako pod-poro prejmo učiteljske vdove, ki prejemajo vdovsko pokojnino in učiteljske sirote s konkretnimi odnosno sirotinskimi pokoj-ninami. Za učiteljske sirote, za katere se izplačujejo vzgojevalni prispevki, se pa iz-plača priboljšek po 15 K.

V višje plačilne razrede oziroma na višje plačilne stopnje se imenujejo oziroma pomaknejo nastopni deželni uradniki in služabniki:

Pri tajništvu: deželni tajnik Franc Ur-šič deželnim svetnikom, deželna tajnika II. razreda Ivan Škarja in dr. Lovro Pogačnik deželnim tajnikom I. razreda, računski re-vident Anton Mikuš računskim svetnikom.

Pri deželnem kulturnem uradu: dežel-ni in mlekarški nadzornik Jakob Legvart, deželni sadjarski učitelj Martin Humek z naslovom deželnega sadjarskega nadzorni-ka in deželni kmetijski veščak Fr. Bartol v V. plačilni razred, travniški mojster Fr. Jereb se potrdi definitivno na sedanjem službenem mestu.

Pri deželnem stavbnem uradu: stavbni svetnik Sbrizaj v III. plačilni razred, stavbni nadkomisar Rudolf Zajec stavbnim svet-nikom, stavbni komisarji Leo Mencinger, dr. Miroslav Kasal in Josip Otahal stavb-nim nadkomisarjem, stavbni adiunkt Vaclav Racek, Viktor Čuk, Josip Karlicky, Ivan Vanek in Ciril Pirc stavbnim komisarjem, stavbni praktikantje Franc Marak, Franc Rueh, Alojzij Tauber in Anton Bernik stavbnim adjunktom, stavbni oficijal Jak. Kralj v VI. plačilni razred in Ivan Bešter stavbnim oficijalom.

Pri deželnem knjigovodstvu, dež. bla-gajni in upravitelstvu deželnih dobrodel-nih zavodov: blagajnik Janko Pogačnik v IV. plačilni razred, dež. rač. revidenti Ivan Frelj, Hinko Logar, Karol Schweiger, Iv. Mikuš in Avgust Bukovec deželnim račun-skim svetnikom, rač. nadoficijali Josip Sa-rabon, Ivan Peklenk, Bojan Drenin in Mir-ko Česnik deželnim rač. revidentom, rač. oficijali Adolf Potokar, Karol Lunder, Sr. Pavlin in Franc Petrove dež. rač. nadofici-jalom in pomožni uradnik Alojzij Adamič dež. rač. oficijalom. Deželni rač. nadofici-jal Avgust Pichler na 3. stopnjo VII. plačil-nega razreda.

Pri deželnem pomožnem uradu: pisar-niški adjunkt Miroslav Černe v V. plačilni razred, pisarniški nadoficijal Franc Hribar

deželnim pisarniškim adjunktom, pisarniški oficijali Josip Golar, Gustav Puš, Janko Jerala in Ivan Sotlesek deželnim pisar-niškim nadoficijalom in pisarniški praktikant Emilijan Brajer deželnim pisarniškim ofici-jalom.

Definitivni uradni služabniki Jeram, Dejak, Fras, Malahowsky, Mauser, Stuhec, Kostanjevac, Kardelj in Lampič se pomak-nejo za 1. plač. stopnjo naprej.

Kako je sedaj v Rimu.

Zelo prikrajšano pismo iz Rima.

V Rimu so se udali misli, da bude vojna trajala dolgo. Zato se je tudi v obrti in trgovini polegla razburjenost in negotovost prvih vojnih tednov. Od vse slojev v Italiji so se očitno sred-nji in mali trgovci najmanj nadejali vojne in je te najbolj presenetila. Zato so zgodaj, deloma že v prvih mesecih pošli proizvodi, ki so sicer prihajali iz Nemčije in Avstrije. To se je skoro poznalo pri različnem blagu prav občut-no. Nekaj časa ni bilo dobili kuhinjske posode, igel, zaponskih igel, zaponskih gumbov, predmetov iz aluminija sploh nobenih. Danes se more sicer dobiti vsega, a po dvojni ceni. Kar je prihajalo prej iz Nemčije ali Avstrije, prihaja danes z Angleškega in iz Ameri-ke. Stane mnogo več, a vsaj dobi se. Pri drugih stvareh n. pr. v zdravilstvu je pri proizvajanju zdravil morala pose-či vmes domača dežela, drugače bi ne bila mogla ustaviti naravnost bajne-ga podražanja. Na tem polju so se občutili prvi vojni tedni mnogo huje ka-kor danes. Saj je znano, da trgovini ni nobena stvar bolj pogubna, kakor ne-nadni in nepričakovani preobrati in negotovost.

Danes je položaj razmeroma jasev in trajen. Polegla se je tudi duševna izjemnost kupovalcev, ki ob pričetku vojne niso kupili tega in onega, ali se hoteli odgovoriti temu in onemu. Vel-iki sloji se zavedajo danes vojne manj kakor prve mesece. Nekaterim je to dejstvo gotovost, drugim nebriznost, resnično je pa le, da se je vse že priva-dilo temu novemu položaju.

Draginja živil ni tolika, da bi mo-tila to privajenost. Saj je draginja bila že za nevtalnosti velika in se ni dosti povečala z vojno. Podražile so se ž njo pravzaprav le testenine, maslo in olje, meso in vino. Nasprotno pa se ni pod-ražil ne kruh, ne zelenjava, ne jajca, ne ribe. Draginje pri premogu porabnik ne čuti naravnost, čuti jo neizmerno le industrija; podražila je te dni celo že-lezniški promet. Vsako, tudi najmanjše gospodinjstvo nasprotno zadene dra-ginja pri milu, ki se je v zadnjem letu zvišalo v ceni na dvojno. Navadno mi-lo za pranje se plačuje 1 liro 30 stotink za kg. Pri očni cen za živila moramo imeti pred očmi, da je večina prebival-siva v Italiji mnogo skromnejša v po-trebah kot srednja Evropa. Zlasti me-sa, masti in sladkorja porabi mnogo manj. Podnebje izjednači manjše po-trebe, ne da bi bilo na škodo zdravju in delavnosti. Poleti je razven tega mno-go sadja, ki je veliko vredno za ljud-sko prehrano. Draginje se pa pri sadju ni bati, cene se utegnejo celo znižati, ker je prepovedan izvoz. Čuden vojni pojav je, da ena dežela vedno trdi o drugi: ljudstvo se upira vstled lakote. Nepristransk opazovalec v Italiji ne najde v dobavi živil nobene krize. Ali se je povečalo siromaštvo, se na prvi pogled ne da soditi. V velikih mestih, kjer je dosti prilike za delo in vojno pomoč, menda ne, Seveda tožijo oni, ki

so bili vedno odvisni od tuje pomoči, da so javne in zasebne podpore mnogo pijeje. Občutneje je zadet mali srednji stan, čegar dohodki so isti, ne uživa vojne podpore, dostikrat spričo odsotnih mož trpi siromaštvo. Pocenila so se v Rimu stanovanja za 15 večja celo do 20 odstotkov. Mnogo žen je namreč po odhodu mož ostavilo svoje gospodinjstvo in se preselilo z obitelji k obitelji roditeljev. A dolgo tudi stanovanja ne bodo cenena, ker počivajo vse gradnje. Največja stavbena družba je za šest let sploh ustavila vsako delo. Visoke cene gradbenih snovi, zlasti železa in lesa, ter visoki zaslužki delavcem so temu vzrok.

Kaj pa ulični promet v Rimu, ali se je zelo izpremenil? V splošno se komaj opazi. Da je manj moških v mestu, se ne opazi, pač pa mnogo uniform. Vidi se mnogo več vojaštva kot v mirnem času, mnogo več žensk na oknih, mnogo več trobojnic v izložbah in seveda tudi mnogo več žalno oblečenih žensk in otrok med ljudstvom. Vidi se mnogo avtovoz, mnogo zasilnih delavnic, v katerih priredujejo vojaške obleke, katere oddajajo privatnikom v šivanje. Mnogo žen čaka pred temi delavnicami, da odda narejeno in prejme drugo v delo. Tudi voz Rdečega križa, ki prevažajo ranjence, je dosti. Po cestni železnici so ženske prevozniki, po bankah žensko sobje, česar prej ni bilo. Po izložbah so razstavljene avstrijske granate in kosci, ter mnogo sivih, za vojake prirejenih predmetov z blestečimi se — cenami. Ranjencev se ne vidi toliko, da bi izpremenili ulici splošno lice. Sploh bi se dalo le iz posameznih nabranih znakov sklepati na vojno. Med nje spadajo tudi vprežni volji po mestu, s katerimi so nadomestili rekvirirane konje; dolgo rogovje teh živali se čudno udaja v mestno lice. Skrbno so iztrebljeni vsi nemški napisi, kateri prej niti redki niso bili. Semintja se pojavi na ulici tudi angleška ali srbska uniforma. A iz teh malenkosti se splošno izpremenjenega Rima ne da sestaviti. Iz njih ne odseva tragična resnica, ki vlada na Krasu in na Južnem Tirolskem. Vsakdanjost prevladuje.

Odklikovanja.

V drugič so dobili ponovno najvišje pohvalno priznanje; stotnik 70. pp. Edvard Praprotnik; stotnik 97. pp. Jurij Pointner; stotnik 11. polj. top p. Bogumil Burnik. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: nadporočnik dr. jur. Rudolf Sajovic, poveljnik oddelka stroj. pušk, poročnik 27. dom. p. Alojzij Rus in poročnik 23. dom. p. Franc Lokar, pri 22. pp. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nad. stražmojster 6. dež. orož. pov. Matija Krznar. — Zlato hrabrostno svetinjo je dobil rez. poročnik 3. dež. strel. poika Maržič Franc. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila: desetnik Sušič Anton in poddesetnik Čehovin Leopold, oboja pri 5. dom. p.

Odklikovanja pri 17. pešpolku. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik Oton Bloch. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik Karel Singer. — Zlato hrabrostno svetinjo je dobil poročnik Fedinec Ladislav.

Odklikovanja pri 87. pešpolku. Najvišje pohvalno priznanje sta dobila poročnika Oskar Vogler in Ivan Sawicki. — Zlato hrabrostno svetinjo so dobili: štabni narednik Fabjanič Franc, četovodja Šturbaj Anton in tit. četovodja Stergar Luka.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. junija. Uradno se poroča: Pri Kimpolungu v Bukovini so se večeraj ljuto bojevali.

V dolini Czeremosz so iztisnili obkolilni nastopi avstrijskih čet sovražnika iz mesta Kutj.

Mogočen napad Rusov se je zrušil severozahodno od Tarnopola v ognju naših topov.

Ruske napade smo zopet odbili včeraj dopoldne pri Radziwilowu. V predvčerajšnjih bojih severno od navedenega mesta se je zopet izborna izkazala I. črnovojniška brigada, ki se nadomestuje v Spodnji Avstriji, Zgornji Avstriji in v Solnograški.

V Voliniji vojskuječe nemške in avstrijske čete priborujejo zahodno in severozahodno od Torczina korak za korakom tla.

Vsi protinapadi sovražnika, deloma izvedeni z novimi silami, so ostali za sovražnika popolnoma brez uspeha.

Dunaj, 25. junija. Uradno se poroča: V Bukovini so zasedle naše čete med Kimpolungom in Jakobnem nove posto-

janke. Brez sovražnikovega vplivanja smo izpraznili višine južno od Berhameda in Viznica.

Topništvo je delovalo kakor navadno na gališki bojni črti, severozahodno od Tarnopola tudi boji z metanjem min in ročnih granat.

Več napadov sovražnika smo odbili južnovzhodno od Beresteczka.

Pri Holatin—Gin smo vzeli z naskokom višine severno od Lipe; sovražnikove izgube na mrtvecih so tu težke.

Naše čete so vdrle zahodno od Torczyna v sovražno postojanko in so odbile ljute protinapade.

Ob Stiri od Sokula navzdol se položaj ni izpremenil.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. junija. Veliki glavni stan: Južno od Illuxta in severno od Widsy smo odbili delne ruske sunke.

Skupina nemških letal je napadala kolodvor Poloczany (južnozahodno od Molodečna), kjer se je opazovalo, da so vstopale čete v železniške vozove. Z bombami smo tudi obstreljevali kolodvorske naprave Huminiec.

Vojna skupina generala pl. Linsingena je napredovala z napadi do v in čez lastno črto Zubilno—Waton—Zwinacze. Izjalovili so se ljuti protinapadi sovražnika. Število ruskih ujetnikov vedno narašča.

Pri armadi generala grofa pl. Bothmerja so se bili le mali boji med naprej potisnjenimi oddelki.

Berlin, 25. junija. Veliki glavni stan: Na severni bojni črti so se razvili na več krajih boji poizvedovalnih oddelkov, v katerih so padli v naše roke ujetniki in plen.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Nasproti našim napredujočim napadom so ostali tudi včeraj močni ruski protisunki posebno na obeh straneh Zaturca popolnoma brez uspeha. Južno od odseka Plaszewka južnovzhodno od Beresteczka smo odbili vse z znatnimi silami izvedene sovražne napade.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

21. junija. Zahodno bojišče: Ljuti boji severno od Godomicza ob Stiri se nadaljujejo. Vas Gruziatyn je menjala večkrat gospodarja. Naše čete so vdrle včeraj opoldne v vas, ujele so 11 častnikov in 400 mož in zaplenile 6 strojnih pušk. Ljut ogenj Nemcev nas je pa prisilil, da smo vas zopet popustili. Nemci se bore z ljuto besnostjo v okolici vasi Woronzyn (8 km severovzhodno od Kisjelinga). V varstvu svojih težkih in lahkih topov so ponovno napadli. Naši polki so 20. t. m. proti večeru izvedli ljut napad in so prisilili Nemce, da so se morali umakniti. Vzeli smo 9 strojnih pušk in smo ujele več vojakov različnih polkov.

Ponoči na 21. ob 3. zjutraj je napadel sovražnik z močnimi silami pri vasi Rajmisto ob Stohodu (23 km severovzhodno od Woronzyna). Razvil se je ročni metej. Nemci niso vzdržali in so zbežali; prepustili so nam ranjence in izgubili ujetnike, katerih natančno število bomo še dognali. Vroci boji so se razvili pri Kisielinu in južno od tam. Na skrajnem levem krilu so prekoračile naše čete zasledujoč sovražnika Seret. Skupno število ujetnikov in plena armade generala Brusilova od 4. do 17. junija znaša 3350 častnikov, 169.134 vojakov, 198 topov, 150 strojnih pušk, 189 metalcev, bomb in min, 119 artiljerijskih voz streliva, 35 žarometov in veliko vojnega blaga. Vsota ujetnikov in vojnih trofej se je zvišala v bojih od 17. do 21. junija.

Bojna črta ob Dvini: Nemško topništvo obstreljuje zelo ljuto okolico mostišča pri Uxküllu in postojanke v odseku severno od Jakobova. Ponoči na 22. junija so napadli Nemci po besnem obstreljevanju naše postojanke južno od Smorgona. Sovražniku se je posrečilo, da je vdril v nekem odseku v naše järke; a ogenj topov in protinapadi so ga vrgli iz njih; vrniti se je moral zopet v izbrane järke. V drugih delih te pokrajine so se izjalovili vsi napadi sovražnika; odbili smo jih deloma z ognjem pehote, deloma z bajonetom. Sovražni letaci so vrgli približno 40 bomb na kolodvor Wilajka. Ob prekopu Ogynski nekaj bojev pehote in toniški ogenj z obeh strani.

22. junija. Nemško topništvo je ljuto obstreljevalo mostišče Uxküll. Nemci so napadli ponoči na 21. po pripravi s topovi postojanke pri Dvinsku ob železnici v Poniewic in ob železnici v Varšavo; povsod so jih odbili. Pri Dubatovski 12 vrst južno od Visinevskega jezera so napadli Nemci po temeljiti pripravi s topovi; osvojili so dele našega jarka. S pomočjo rezerv se je posrečilo, da smo vrgli Nemce v njih järke nazaj. Južno od Greva so napredovali Nemci čez Krivolanko, a naš zapiralni ogenj jim je zabranil prodiranje in jih prisilil, da so se morali umakniti na zahodni breg potoka. Ob prekopu Ogynski in ob Jasioldi ogenj s topovi in pehote. Naše topništvo je sestrelilo včeraj dve nemški letali, ki sta padli v naše črte. Obe letali sta zrušeni;

voznik in opazovalec sta mrtva. Pri Gruziatynu je napadel sovražnik v gostih črtah; a smo ga razkropili; popustil je med umikanjem veliko mrtvih in ranjencev. S protinapadom smo odbili nemški napad zahodno od Sokula ob Stiru. Ujele smo okroglo 600 mož in vzeli sovražniku nekaj strojnih pušk. Ravno tam je težko nemško topništvo ljuto streljalo iz okolice pri Miisku, osem kilometrov zahodno od Sokula. Pri Rajmio sta ob Stohodu, 10 km južnozahodno od Svidnikov in vzhodno od Voronočina se nadaljujejo boji z najskrajnejšo besnostjo. Ujele smo 4 nemške častnike in 214 vojakov. Nizko število ujetnikov pojasnjuje dejstvo, ker naši vojaki Nemcem niso dajali parda, ker streljajo z eksplozivnimi krogli. Vseh teh napadov se je udeleževal hrabri rezervni domobranski oddelček Jaroslav (gubernija severna Moskva), katerega poveljnika je ranila razstrelila kroglija.

Galicija: Ob Stripi, zahodno od Hajvorrenke, so osvojile naše čete kose sovražnih jarkov. Naše najskrajnejše levo krilo napreduje. Mesto Radavca, 37.5 km južno od Črnavic, smo vzeli. Zasledujoč sovražnika smo ujele 22 častnikov in približno 1000 vojakov in zaplenili tri strojne puške in 27 zabojev s strelivom strojnih pušk.

23. junija. V raznih odsekih južno od Rige so poizkušali Nemci napasti po pripravi s topovi, a niso uspeli. Sovražni letalci so vrgli včeraj približno 40 bomb na kolodvor Molodečno. Zvečer 21. t. m. so se razvili ob prekopu Ogynski pri Logišinu boji, ki so trajali še sinoči. Napori z obeh strani, da bi prekoračili na brveh zavore prekopa, so se izjalovili. V teh bojih sta bila ranjena hrabri general Siegelmann in polkovnik Berghenstvole; zadnji je umrl na dobljenih ranah. Na celi bojni črti armad generala Brusilova krajni boji na starih bojiščih in na novih, posebno pri Radziwilowu. Sovražnik se ojačuje dalje s četami s francoske in italijanske bojne črte. V Bukovini napredujejo naši napadi. Zasedli smo Gurahumoro (31.5 km južno od Radavca), Stražo (26 km zahodno od Radovca) in Viznic pri Kutih (1 km vzhodno). Zasledujoč v Karpate se umikajočega sovražnika smo ujele približno 300 mož.

BRUSILOVO PRODİRANJE ZADRŽUJE SLABO VREME.

Bukarešt. Poročevalec lista »Adeverul« pri Brusilovi armadi poroča: Slabo vreme je preprečilo dovoz artiljerijskega streliva, a rezerve topov se nahajajo na svojem mestu. Boj se bo v najkrajšem času zopet oživel z nezmanjšano silo.

V GALICIJI.

Lvov. »Gazeta Lwowska« javlja: Z najmerodajnejše vojaške strani poizvedemo, da ni nikakega povoda bati se za Lvov. V nedeljo sta došla v mesto s popoldanskim brzovlakom namestnik general Dieler in deželni maršal dr. Niezabitowski. Slovesno so ju sprejeli. Namestnik ostane v Lvovu osem dni; obiskal je okraje vzhodno od Lvova.

NOVI ČRNOVIŠKI ŽUPAN ZOPET BOCANCEA.

Bukarešt. »Epoca« javlja iz Črnovic: Temistokles Bocancea je došel v glavno mesto Bukovine; ruski gubernator ga je zopet imenoval za župana v Črnovicah.

× × ×

Bocancea, nekdanji avstrijski sodnik, pozneje odvetnik, je bil tudi ob prvi in ob drugi zasedbi Črnovič župan mesta; obakrat je pobegnil v Rusijo, ko so Avstrijci pregnali Ruse iz mesta.

RUSKA OPENZIVA PROTI HINDENBURGU.

Bern. »Echo de Paris« javlja: Pri Dvinskem izvajajo Rusi velike artiljerijske priprave. Pričakuje se, da napadejo v nekaterih dneh z velikimi silami Hindenburgovo armado.

RUSKA GENERALITETA O POLOŽAJU.

Amsterdam. Poročevalec »Timesa« v Petrogradu objavlja sledeči opis sedanega vojaškega položaja: Nemški protinapadi na levem krilu armade Brusilova zaslužijo največjo pozornost. Z njimi hočejo zavarovati Kovel in Vladimir Volinski. Napadli so iz smeri Vladimir Volinski na cesti, ki vodi v Luck. Leva nemška napadalna krvela so ustavili pri vasi Vorocih, ki leži 22 milj vzhodno od Vladimirja Volinskega. Z desnim krilom se vojskujemo pri Rogovičih.

NA KAJ JE NALETET VISOK FRANCOŠKI DIPLOMAT V MOSKVI.

Stockholm. Visok francoski diplomat se je na zanj zelo neprijeten način seznanil v Moskvi z navadami ruske policije. Ob neki nesreči na poulični železnici so ga smatrali za Armenca in so ga prijeli in prepejali, ko so ga peljali na policijo, kjer ga je policijski mojster najsureješe bil; končno ga je oprostil francoski konzul katerega so

poklicali. Dotičnega policista bodo strogo kaznovali.

SUHOMLINOV PONEVERIL 320 MILIJONOV RUBLJEV.

Stockholm. Preiskava proti bivšemu vojnemu ministru Suhomlinovu je dognala, da si je prilastil 320 milijonov rubljev, ki so jih namenili, da plačajo dobavitelje streliva z njimi. Suhomlinov zvrtačuje krivdo na generala Karavajeva.

STÜRMER PROTI VSERUSKEMU SHODU V MOSKVI.

Stockholm, 26. junija. Ruski ministrski predsednik Stürmer je odrekel dovoljenje za vsruski shod v Moskvi radi vspeh, ki vsebuje razprave o naslednjih vprašanjih: Pobijanje nemškega nasilnega gospodarstva in varstvo slovanskih koristi.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. junija. Uradno se poroča: V odseku Plöcken je nastopil sovražnik po najvišji pomnožitvi svojega ognja z napadi pehote proti našim postojankam na prelazu Lahner in na našem Palu. Oba napada smo odbili. Sicer se položaj ni izpremenil. Kolodvor Ala so obstreljevali naši težki topovi.

Dunaj, 25. junija. Uradno se poroča: Na primorski bojni črti so se nahajale naše postojanke od časa do časa v živahnem topniškem ognju med morjem in Sabinom.

Vzhodno od Polazzo so se razvili boji z ročnimi granatami.

Ponoči so poizkušale tri torpedovke in en motorni čoln izvesti presenetljiv napad na Piran. Ko so otvorili naši obrežni topovi ogenj, so sovražne ladje zbežale.

Bojevanje na koroški bojni črti se je omejilo na ogenj s topovi, potem ko so odbile naše čete napade v odseku Plöcken.

V Dolomitih se je zrušil v težkem ognju napad Italijanov na našo postojanko Ruffredo.

Med Adizo in Brento so se le malo bojevali. Odbili smo tam osamljene napade sovražnika.

Na Ortlerju se je izjalovil napad sovražnega oddelka pred Kleinen Eiskögele.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

Dunaj, 24. junija. Uradno se poroča: Naša torpedovka je obstreljevala 23. t. m. zjutraj na laški vzhodni obali pri Giulianova tvornico in tovorni vlak, ki je vozil. Obstreljevanje je povzročilo, da se je razletel železniški stroj; štirje vozovi so goreli, več jih je poškodovanih. Ladje so se vrnile, ne da bi jih bil sovražnik nadlegoval.

Linjski ladjin poročnik Banfield je osem minut potem, ko se je dvignil proti sovražnemu hidroplanu, ki je nameraval napasti Trst, tega sestrelil v zračnem boju še nad morjem. Opazovalec (Italijan) mrtev, pilot (Francoz) ujet. Letalo »F. B. A. VII.« so privedli v Trst. — Skupina naših letal je 24. t. m. zjutraj s prav dobrim uspehom obstreljevala železniški most in kolodvor Ponte di Piave kakor tudi pristanišče Gradež; most je bil zadet štirikrat. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana, dasi so jih ljuto obstreljevali. — Eno uro pozneje je sestrelil francosko pomorsko letalo vrste »F. B. A.« v tržaškem pristanišču linjske ladje poročnik Banfield; letalo je padlo v morje 4 km pred Gradežem. V varstvu sovražnih baterij se je posrečilo sovražnemu oklopnemu motornemu čolnu, da je rešil letalo, katerega oba letalca sta najbrže težko ranjena.

Dunaj, 25. junija. Uradno se poroča: Dne 23. t. m. dopoldne je potopil naš podvodni čoln na cesti Otranto pomožno križarko vrste »Principe Umberto«, katero je spremljal rušilec vrste »Fourche«. Rušilec je zasledoval U-čoln z bombami, vrnil se je nato tja, kjer se je potopila križarka in ga je potem tam ravnatoko potopil U-čoln.

Poveljstvo mornarice.

Italijansko uradno poročilo.

21. junija: Med Adizo in Astikom artiljerijsko delovanje. Ob izviru Posine so se oddelki alincev tekom hude nevihte polastili močne postojanke jugozapadno od hriba Monte Pruche. Pehotni boji z za nas ugodnim uspehom se javljajo z zapadnega pobočja Monte Cengia. Jugozapadno od Asiaga je sovražnik v noči na 20. t. m. poizkusil zaporedoma tri napade na naše postojanke na Monte Magnaboschi, a smo ga vselej odbili ob težkih izgubah. Severno Frenzelske doline so naše čete nadaljevale težavno prodiranje v težko dostopnem svetu, so z žilavostjo premagovale srđiti sovražni odpor in zavračale številne nasprotnikove protinapade. Sovražni letalci so metali bombe na našem etapnem ozemlju. Bilo je nekoliko ranjencev in malo škoda. Naša capronijevska in farmanska letalska brodograjska, vseh skupaj 34 letal, so metala bombe na letališče v Pergine v gornji

Suganski dolini. V sijajnem boju so vrgla tri sovražna letala na tla in so se vkljub srditemu obstreljevanju močne artiljerije in kljub napadom lovskih brodovij vrnila ne-poškodovana.

22. junija. V dolini Ledro je napadel sovražnik ponoči na 21. t. m. naše postojanke na južnem robu Monte Peronne, po živahnem boju smo ga popolnoma odbili. Od Gardskega jezera do Astico včeraj dvoboj s topovi in boji manjših oddelkov. Sovražniku smo vzeli puške, strelivo in eno strojno puško. Na visoki planoti Asiago se je sovražnik včeraj izvzemši malih napadov proti Monte Magna Boschi in v odseku Mandriella zahodno od Marcesine branil in je izkušal korakoma ljuto zadrževati napredovanje naših čet. Naši težki topovi so obstreljevali železniško postajo Tobläch v Pusterski dolini. Ob Soči nobenih važnih dogodkov.

Izmišljena Cadornova poročila.

Dunaj, 24. junija. (K. u.) Iz vojnega fiskovnega stana: Italijansko dnevno poročilo 20. junija 1916 javlja: V zgornji dolini Boite je napadel sovražnik ponoči na 19. ponovno postojanke, ki smo ga odbili. Ti podatki so brez vsake podlage. Italijani niso osvojili v zgornjem delu doline Boite nobenih postojank; zato teh postojank tudi nismo mogli napadati. Še eno patroljo smo poslali ponoči od 19. na 20. t. m. proti gornji dolini Boite.

V italijanskem poročilu z dne 21. junija 1916 se trdi, da so bila nad letališčem Pergen sestreljena tri avstrijska letala.

Tudi to poročilo je neresnično. Dejstvo je, da nismo izgubili niti enega naših letal.

Dne 22. junija t. l. poročila Cadorna: V dolini Ledro je v noči na 21. t. m. napadel sovražnik naše postojanke na južnem pobočju Monte Sperone, pa je bil po živahnem boju popolnoma odbit.

Ta popolnoma nepravda trditev je mogoče v stiku s sledečimi dogodki: V noči na 21. t. m. se je splazila naša patrolja skozi sovražne ovire obrambnega zidu in je prinesla nazaj nekaj materiala, kakor patrone itd. Prejšnjo noč (na 20.) je bilo izvršenih nekaj uspešnih patroljskih pohodov. Ena teh držnih patrolj je splezala po strmih skalah Cima della Rocca navzdol in ujela tam poveljnika laških straž. Neka druga se je spustila z vrha Capi navzdol in zaplenila daljšo plezalno vrv, katero je sovražnik vporabljal v svoji postojanki. Druge patrolje so se splazile skozi sovražne straže in ovire in poizvedle za sovražne postojanke. V sled tega vzemirjeni in najbrže v pričakovanju nadaljnjih podjetij, so Italijani naslednjo noč živahno obstreljevali našo predpostojanko Capi; naše baterije so odgovorjale. Najbrže napade pričakujoč je italijanska pehota nato otvorila več ur trajajočo živahen, pa brez-uspešen ogenj, na katerega so naše postojanke deloma odgovorjale, vendar ni niti en mož zapustil krita. Zato o »napadu« ne more biti govora in je tedaj Cadornovo poročilo o napadu v dolini Ledro izmišljotina.

Francoski general zahteva ofenzivo.

Pariz, 25. junija. V »Eclair« piše general Perrot: V prvi vrsti morajo Italijani sedaj pričeti z močno ofenzivo proti Avstriji, da ne dajo Avstrijcem prilike utrditi pridobljene postojanke, iz katerih bi jih bilo težko pregnati. **Italija se ne more več sklicevati na terenske težkoče, kajti Avstrija je dokazala, da se te težkoče lahko premagajo.**

Letalni napad na Benetke.

Rim, 23. junija. (K. u.) Agencija Stefani: Včeraj zjutraj so preletela sovražna letala Benetke. Vrgla so več bomb, ki so ubile 6 oseb, nekaj jih pa ranile. Poškodovanih je tudi nekaj hiš.

Skrivnostni razstrelbi v glavnem stanu kralja Italije.

Lugano. »Gazzetta di Venezia« javlja o dveh tajnostnih razstrelbah v Padovi, kjer se nahaja zdaj glavni stan laškega kralja.

Izgube italijanskih častnikov.

Dunaj, 24. junija. (K. u.) Politična korespondenca poroča: Neka zasebna statistika trdi, da so izgubili Lahi do 15. junija mrtvih častnikov 3354, med njimi 6 generalov, 186 štabnih častnikov, 618 stotnikov in 2544 drugih častnikov.

Izmenjava vojnih ujetnikov med Italijo in Avstrijo.

Curih, 23. junija. Švicarski listi poročajo, da ni upati skorajšnjega dogovora, da bi Avstrija in Italija začeli zamenjati težko bolne in invalidne vojne ujetnike. Italija neče namreč izmenjati avstrijskih ujetnikov, ki so prišli iz Srbije, češ, da jih je le malo takih in pa da srbska vlada tega ne dovoli.

Barzilai na bojišču.

Lugano, 26. junija. Barzilai je, čeprav ni več ministre, odpoval, da si natančno ogleda bojišče, iz česar sklepajo, da bo v zbornici nastopil z govorom za vojno politiko in bo opisal položaj kot vladni prijatelj.

Republikanska stranka izključila ministra Comandinija iz stranke.

Rim, 25. junija. (Kor. ur.) Na shodu republikanske stranke se je sklenila izjava, da minister Comandini ne pripada več stranki in da se odklanja vsaka skupnost s političnim delovanjem Comandinija.

Rezno iz Italije.

Lugano, 26. junija. Boselli je imel daljši razgovor z ruskim poslanikom v Rimu Giersom. — Francoski poslanik Barrère se je šel zdraviti v kopalnišče Fiuggi. — Med bivšim ministrom Schanzerjem in znanim vojnim hujskačem prof. Pantaleoni se je vršil dvoboj. Pantaleoni je Schanzerja psoval radi tega, ker je rojen na Dunaju. Dvoboj se je končal s tem, da je postal Pantaleoni za boj nesposoben.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. junija. Veliki glavni stan: Na desnem bregu Moze so planile naše čete, na čelu jim deseti bavarski pešpolk König in bavarski pehotni telesni polk po uspešni pripravi s topovi na višinskem pobočju »Mrzla zemlja« in vzhodno od tam na naskok, naskakovale so čez okopno trdnjavo Thiaumont, katero so vzeli. Osvojile so večji del vasi Fleury in so pridobile na prostoru tudi južno od utrdbe Vaux. Na zbirališču so dozdaj izročili 2673 ujetnikov, med njimi 60 častnikov.

Na ostali bojni črti mestoma živahno delovanje s topovi, patrolj in delovanje letalcev.

Pri Haumont je padlo v zračnem boju francosko enokrilno bojno letalo. Poročnik Windgens je sestrelil pri Lamont svoje sedmo sovražno letalo, francoske dvokrilne vrste.

Berlin, 25. junija. Veliki glavni stan: Sovražnik je razvijal živahno delovanje v odseku južno od prekopa La Bassee do čez Somme tudi ponoči; težak ogenj je sipal na Lens in na predkraje in je brez-uspešno razvijal plin pri Beaumont Hamel severno od Alberta.

Na levem bregu Moze je dosegel proti večeru ogenj sovražnika veliko moč posebno pri »Mrtvem možu«. Ponoči so se ugodno za nas izvajala tam manjša podjetja pehote.

Pri naših postojankah, ki smo jih pridobili vzhodno od Moze, se je razvilo med trajno močnim nastopom topništva na obeh straneh več ljutih bojov pehote. Vsi poizkusi Francozov, da bi zopet pridobili s protinapadi izgubljeno ozemlje, so se izjalovili z najtežjimi izgubami za nje, poleg teh so izgubili še nad 200 ujetnikov.

Pri napadu patrolje vzhodno od Saint Dié so pripeljali naši 15 ujetih Francozov.

Francosko poročilo o padcu utrdbe Thiaumont.

Francosko uradno poročilo 23. junija izvaja o padcu utrdbe Thiaumont: Na desnem bregu Moze so nadaljevali Nemci po luti pripravi s topovi ponoči od 8. ure zjutraj vrsto napadov v veliki širini in sicer na bojni črti 5 km, približno od višine 321 do vzhodno od baterij Damloup. Napadali so z veliko močjo z izredno ljutošjo kljub strašnim izgubam, ki jih je zadajal sovražniku zapiralni in ogenj strojnih pušk med višinama 321 in 320. Po več brez-uspešnih naskokih se je posrečilo Nemcem, da so vzeli naše jarke prve vrste in utrdbo Thiaumont. Mogočen napad Nemcev, ki je prišel do vasi Fleury, so odbile naše čete z živahnim protinapadom.

Thiaumont.

Nemci in Francozi so uradno poročali, da so vzeli Nemci okopno utrdbo Thiaumont in da so prodrli do vasi Fleury. Thiaumont leži na koncu sedem podobnih, skoraj enako visoko ležečih okopnih utrdb; utrdbo sestavljajo trije okopni stolpi in 7 stalnih baterij, seveda so združene s trdnjavo tudi običajne ovire in zakopi. Utrdba je bila seveda preskrbljena z napravami za električno razsvetljavo, za prenikanje in dviganje stolpov, za opazovanje itd. Iz Thiaumont v mesto Verdun je komaj 5 km; utrdba nadvladuje, ker je višja, vse na zahodu ležeče vrhove. Francozi se zdaj še lahko branijo v utrdbi Belleville, predno bo trdnjava Verdun popolnoma padla.

Verdun glavna vojna točka v Evropi.

Frankobrod. »Times« izražajo bojazen, da bi pozornost od Verduna odvrnila ruska ofenziva. Verdun ostane glavna točka vojske na celini. Zaveznikom in najbrže tudi Nemcem predstavlja današnji položaj voj-

ske. Veliko jih je, ki sodijo, da Verdun ne zahtuje krvi, ki se preliva zanj, a »Times« smatrajo Verdun za nekak simbol. Če bi ne bilo tako, bi Nemci pač vse stavili na to, da premagajo trdnjavo.

Velike izgube Francozov.

Bern, 26. junija. (Kor. ur.) Švicarski listi objavljajo izjavo nekega višjega francoskega častnika, da so izgubili Francozi med napadi na Verdun 400.000 mož. »Aargauer Volksblatt«, ki ne piše v Nemcem prijazen smislu, beleži to poročilo in pristavlja, da nobenega ne preseneti, ker je pisalo francosko časopisje nedavno glede na izgube Angležev v bitki pri Skagerraku, da izgube Francozi pri Verdunu vsak dan 5000 mož.

Kristianija. Neki zaupnik, ko se je vrnil iz Anglije in iz Francije, pripoveduje: Kdor vidi vlake ranjencev in karavane mrtvecev iz Verduna le dva tedna, ta ve, da se se ni nikdar nobenemu narodu tako puščala kri, kakor francoskemu. Mora tlačiti Francijo, ker se ne izdajajo seznanji o izgubah. Na francoski bojni črti Nemce sploh hvalijo in častno postopajo z nemškimi ujetniki. Ne more se dvomiti, da angleški častniki verujejo na angleško ofenzivo. Vsega skupaj z rezervami se nahaja v Franciji 2 1/2 milijona mož; severne francoske pokrajine, v kolikor jih niso zasedli Nemci, upravljajo Angleži.

Genf. Po uradnih podatkih je padlo med 20.000 francoskimi učitelji 2600 na bojišču, 7000 jih nevarno ranjenih. Med gojenci francoske akademije lepih umetnosti jih je padlo 133, nad 600 je ranjenih.

Francoska zbornica sprejela trimesečni začasni proračun.

Pariz, 24. junija. (K. u.) Francoska zbornica je sprejela začasni proračun v splošnem za mesec juli, avgust in september. Predsednik Deschanel je izjavil v nagovoru, ne Francija in noben Francoz ne more dopustiti takojšnjega premirja ali miru, ki bi pomenjal umikanje pred ponovno kršitvijo veljavnih pravic. Socialisti so izjavili, da dovolijo vse kredite, ker hočejo, da se zagotovi zmaga domovine. Poslanec Brizon je prečital v svojem in v imenu poslancev Raffin-Dugens in Blanc izjavo, zakaj glasujejo proti vojnim kreditom in za mir brez povečanja ozemlja in za premirje.

Tudi v Franciji primanjkuje sladkorja.

Bern, 25. junija. (K. u.) »Petit Journal« poroča, da v nekaterih departementih že vedno primanjkuje sladkorja. Veletrgovina ne dobi zaloge. Celo v takih krajih, kjer se izdeluje sladkor, ga ni; pri malih trgovcih ne dobi niti za ceno 1.60 franka kilograma sladkorja.

Grey odstopi?

Curih, 26. junija. Iz Pariza se poroča: Po podatkih, ki jih Saint-Brice objavlja v »Journal«-u, je računati, da bo sir Edvard Grey skoro odstopil. Saint-Brice imenuje državnega podtajnika v zunanjem uradu lorda Hardinge kot naslednika Grey-a, ki da bo vsled bolehnosti odložil svoje mesto.

Sinn Feinerji razstrelili v Dublinu skladišče krogel.

Haag. Nizozemski trgovci, ki so se vrnili iz Londona, pripovedujejo, da so Sinn Feinerji minuli teden razstrelili blizu Dublina veliko skladišče streliva, v katerem se je nahajalo 800.000 patron in 6000 topniških krogel. Angleške straže so izvabili zvičajno v gostilno, katero so tudi pognali v zrak. Ubityh je bilo 16, nevarno ranjenih pa 13 vojakov.

Na morju.

Potopljene laške ladje na Sredozemskem morju.

Madrid, 25. junija. (K. u.) Iz Barcelone se javlja: Čolni so pripeljali posadko torpedirane italijanske ladje »Chichara«. Rešenci so pripovedovali, da so torpedirali podvodni čolni več ladij. Listi objavljajo iz Barcelone brzojavko, da sta pripeljala v soboto zjutraj dva čolna posadko po podvodnem čolnu potopljene italijanske jadrnice Saturnio-Fanni. Drugi čolni so pripeljali kapitana in 18 mornarjev po podvodnem čolnu potopljene italijanske jadrnice »San Francisco«. V Vinaroz se je pripeljala s čolni posadka italijanskega parnika »Giuseppina«, katerega je potopil podvodni čoln.

Na Sredozemskem morju potopljen francoski parnik.

Madrid, 25. junija. (K. u.) Agencija Havas: Španska jadrnica Nautilus je izkrcala v Castellonu 36 mornarjev posadke francoskega parnika Herault (2299 ton), ki ga je potopil nemški podvodni čoln na Sredozemskem morju z ognjem dveh daleč streljajočih topov.

Nemški podvodni čoln »U 35« v Cartageni.

Lugano, 24. junija. Nemški podvodni čoln »U 35« je pripeljal s seboj pismo nemškega cesarja španskemu kralju in zdravila v Španiji internira-

nim Nemcem. Podvodni čoln se je ustavil, ko je priplul v pristanišče Cartagena, pri nemškem interniranem parniku »Roma«; potem se je približal španski križarki »Cataluna«, katero je pozdravil z 21. strelji, na katere je ta odgovorila. Poveljnik »U 35« je sprejel tudi nekega časnikarja, kateremu je povedal, da je njegova ladja potopila že 50 sovražnih ladij, med njimi francosko pomožno križarko »Provence II« (13.800 ton, 22 morskimi milj na uro). Drugo jutro je nemški podvodni čoln zapustil neoviran pristanišče, dasi je več sovražnih bojnih ladij pred pristanišče prežalo nanj.

Kako je utonil Kitchener?

London, 26. junija. (K. u.) V poslaniški zbornici so razpravljali o potopu Hampshire. Na vprašnje unionista Cooper, če Mac Namara ve, da tisti, ki so preživeli nesrečo Hampshire, ne sodijo vsi, da je zavozila ladja na mino, vlada ni odgovorila.

Dogodki na Balkanu.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Solija, 25. junija. (Kor. ur.) Generalni štab javlja:

Položaj na bojišču v Makedoniji se ni izpremenil.

Malí boji poizvedovalnih čet na celi bojni črti in navadni ogenj s topovi ob reki Vardar.

Ogenj s topovi med krajema Petka in Palmiš razkropil sovražni bataljon.

Sovražna letala so metala bombe na polje v dolini Mosta in med Portolagosom in Tepedjikom.

Bolgari pri Bitolju.

Lugano. Dopisnik lista »Secolo« v Solunu javlja: Ob grški meji se premikajo bolgarske čete. Govori se, da nameravajo Bolgari zbrati pri Bitolju 60 tisoč mož. Po poluradnih poročilih korakajo Bolgari proti prelazu Demirhisar.

Bolgari imajo parlament.

Solija, 23. junija. (K. u.) Agencija Telegraphique Bolgare poroča: Sobranje je sklicano za 28. t. m. k izrednemu zasedanju.

Moč bolgarske armade.

»Utro Rossij« piše, da tvori bolgarska armada moč, s katero mora ententa resno računati. Sestavljena je iz popolnoma spočitih, bojačljajih čet, ki kot rezerve izborno služijo osrednjima velesilama.

Novo volitve grške zbornice.

Bern, 25. junija. (K. u.) Nove volitve grške zbornice so določene 7. avgusta.

Italija zahteva naj Grška izprazni Epir.

Lugano, 25. junija. (K. u.) »Agencija Stefani« poroča iz Aten: Zaimis je pismeno ponovil poslanikom Francije, Rusije in Anglio svojo obvezo, da popolnoma izpolni njih zahteve z dne 21. t. m. in objavlja besedilo pisma, katerega je pisal Zaimis italijanskemu poslaniku na njegovo noto. Zaimis izjavlja v pismu, da vzame na znanje pristop Italije k prošnji njenih zaveznikov glede na dejansko in popolno demobilizacijo grške armade in obvešča, da se je grška vlada zavezala postaviti grško armado na mirovno stanje; samoobsebi umevno tiče ta ukrep tudi čete, ki se nahajajo v severnem Epiru. »Corriere della Serra« pravi, da je samoobsebi umljivo, ker se Zaimis ni nič pečal s posebno zahtevo Italije in ker ni ničesar izjavil o tem, da imajo zavezniki Italije pravice in koristi, ki prekašajo one Italije. Grška si naj nasprotno predoči, da lahko Italija med drugim nastopi v južni Albaniji. Italiji gre za južno Albanijo v toliko, kolikor tiče nadvlado Krškega prekopa; za njo se mora zanimati cela četverozveza, ker se jo gotovo tičejo pogodbe, ki sta jih sklenili o njej pod vodstvom nemške diplomacije Grška in Bolgarija, katere pogodbe se morajo popolnoma razveljaviti, ker sicer položaj zaveznikov na Grškem ni popolnoma varen. S tega vidika zahteva korigirani četverozveze, naj se najhitreje prekine zasedba južne Albanije s strani Grške, ki se je itak le začasno trpela. Grška bo postala trajno neškodljiva šele potem, ko izprazni grške čete Epir.

Francoski poslanci o Grški.

Pariz, 24. junija. (K. u.) Agencija Havas: Odsek zbornice za zunanje stvari je izjavil, ko se je posvetoval o političnem položaju Grške, o ultimatu zaveznikov in o nastalem vojaškem položaju vsled kršitve grškega obmejnega ozemlja, da vztraja na svojih prejšnjih sklepih. Francija, Rusija in Anglija naj krepko izvedejo ukrenjene odredbe; pri Solunu naj se kmalu odrede vojaški ukrepi.

Drobne grške vesti.

Milanski listi poročajo, da je bilo 24. t. m. konec blokade. Angleški poslanik je obiskal Venizelosa, ki je bil zelo zadovoljen in je rekel, da bo Grška ententi svojočas hvaležna za sedanjost dobroto. Lyonski listi poročajo, da je kralj proti ruskemu

poslaniku izjavil, da so ga višji interesi grškega naroda, kateremu je grozila lakota, prisilili, da je sprejel vse ententne zahteve. Venizelos bo kandidiral v Atenah.

Grško časopisje o ultimatu.

Kolin, 24. junija. (Kor. ur.) Pod tem naslovom poroča »Kölnische Zeitung« iz Aten: Čeprav sta morala kralj in Zaimisova vlada vsled atiske nasproti ententi večerajšnje nje sprejeti brez pridržka, vendar je postopanje varuhov vseh slabotnih in nevtralnih držav, ki nima primere, v vseh še narodno mislečih in za grško čast čutečih slojih vzbudilo največje ogorčenje in obsodbo; edino Venizelosovo časopisje se napaja v triumfu. Vse drugo časopisje pa složno ostro obsodba ententino postopanje. »Akropolis« poudarja, da ententa v nobeni pogodbi ni dobila pravice vmešavanja v grške notranje zadeve, da bi smela zahtevati odstranitev policijskih uradnikov. »Skryp« pravi: Večerajšnje pisanje, ki mu ni para in je bilo večeraj vrženo Grški v obraz, je najbolj temen madež v svetovni zgodovini. »Chronos« piše, da še nobena država, odkar obstoje svobodne države, ni dobila take zausnice. Še nikdar si zastopniki tujih držav niso upali stopiti pred zakonitega zastopnika kakega naroda in od njega v imenu svoboščin zahtevati odpravo državne svobode in pri tem še potem letakov žaliti kralja.

Italija in Grška.

Rim, 23. junija. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča, da je grški poslanik v Atenah izjavil grški vladi, da je Italija solidarna z ententinimi zahtevami. Grška mora demobilizirati tudi v onem delu južne Albanije, ki ga ima Grška začasno v posesti.

Atenski dogodki in Rumunija.

Berlin, 24. junija. »Berliner Tageblatt« poroča iz Bukarešte: Ententino postopanje v Atenah je tudi v bukreških političnih krogih vzbudilo veliko nevoljo. Čutijo, da tudi za Rumunijo znatno raste nevarnost, da jo zapletejo v vojno ali pa »borilci za svobodo malih narodov« podjarmijo. Nevarnost je tem večja, ker Jonescu in Filipescu s svojo agitacijo v Rusih krepita upanje, da bi bilo vojaško nasilstvo nad Rumunijo čisto brez nevarnosti in da bi se kralj končno moral udati. Tudi na upoštevanja vrednih diplomatskih mestih so mnenja, da so bukreški rusofilni krogi pred ruskim vpadom Rusijo povabili, kakor svoj čas Venizelos entento v Solun. Pač pa je ta ruski vpad vzdramil marsikaterega spečega Rumuna.

Trgovska pogodba med Avstrijo in Rumunijo.

Dunaj, 24. junija. Komisija za avstrijsko-rumunski trgovski dogovor je končala podrobno delo in stopi pogodba s 1. julijem t. l. v veljavo.

Rumunska opozicija.

Bukarešt, 24. junija. »Minerva« piše, da sta se opozicionalni stranki združili, da vržeta Bratianuja. Ta pa pripravlja najostrejšo odredbo proti shodom in pouličnim demonstracijam in se ne bo uklonil terorizmu.

Rumunija in Rusija.

Bukarešt, 24. junija. »Dreptatea« poroča, da je Rusija pred začetkom svoje ofenzive ponovila svoje ponudbe Rumuniji, pa ministrski svet je sklenil ostati pri dosedanji politiki in nevtralnosti.

Amerika in Mehika.

Amerika rahlejša nasproti Mehiki?

Amsterdam, 24. junija. (K. u.) »Times« javljajo iz Washingtona: V beli hiši so namignili, da bo predsednik predlagal kongresu, naj napove vojsko le v slučaju, če se dokaže, da je odgovorni častnik Carranzistov namenoma kršil mir. Wilson želi, da se izogne vojski. Noče se vmešavati v notranje razmere Mehike, marveč braniti le ameriška ozemlja nasproti roparjem.

V boju pri Carrazalu poginila dva konjeniška oddelka.

Newyork, 23. junija. (K. u.) Reuter: Poročilo generala Pershinga javlja, da sta poginila v bojih pri Carrazalu močnejša dva oddelka; do zdaj se je vrnilo le 7 jezdecev v Basie, ki pripovedujejo, da so jih Mehikanci zahrbtno napadli na krilu.

Republiki San Salvador in Costarica izjavili, da bosta v slučaju vojske z orožjem pomagali Mehiki.

Amsterdam, 25. junija. (K. u.) »Daily Telegraph« poroča iz Washingtona: Zastopnika republik San Salvador in Costarica sta obveščena iz Mehike: San Salvador in Costarica sta obvestila mehiškansko vlado, da se udeležita odpora proti Ameriki, če vkorakajo Američani v Mehiko.

Newyork, 24. junija. (K. u.) Reuter: Iz San Salvadorja se javlja, da je brzo-

javila vlada republike Ecuador zunanjemu ministru, naj se udeleži nujnega skupnega nastopa latinske Amerike, da se zabrani vojska med Mehiko in Združenimi državami.

× × ×

Ljudovladi San Salvador in Costarica sicer nista veliki; Salvador šteje 803.500, Costarica pa 263.000 oseb. Armada republike Salvador šteje v miru 4000 mož, milica pa 18.000. Costarica je na precej visoki stopinji kulture. Naj se že vojska uname ali ne, vsekakor je nastop latinskih držav v Ameriki proti Združenim državam velezanimiv za to, ker so nastopile Združene države vedno nasproti Evropi v vlogi varuha vseh ameriških držav.

Razna poročila.

Seja ogrskega državnega zbora.

Budimpešta, 25. junija. Seja poslaniške zbornice je napovedana dne 28. junija dopoldne.

Vojni cilji Nemčije. — Ostra kriza v nazorih.

Berlin, 24. junija. Urednik konservativnega glasila »Deutsche Tageszeitung« grof Reventlow piše z ozirom na vratislavski govor socialista Scheidemann o vojnih ciljih nemškega kanclerja, ki je zavrnil znane aneksijske načrte šestih gospodarskih zvez; da izjava v »Nordd. Allg. Ztg.« zveni kot odobravanje. Scheidemann in socialisti mislijo kanclerja držati za besedo. V zadnjem državnem zboru je Scheidemann v imenu socialistov izrekel grožnjo: Če misli kancler glede vojnih ciljev zavzeti stališče meščanskih strank, pa mora sam nadaljevati vojno samo z grofom Westarpom (voditeljem konservativcev) in dr. Spahnom (voditeljem centruma). Uradno časopisje ni protestiralo niti proti tej grožnji niti proti zadnji izjavi in indiskretnosti socialista Scheidemann, pač pa oboje celo razširja Wolffov urad; grof Reventlow pravi, da ima nemški narod pravico vedeti za vojne cilje, ali bodo odgovarjali ogromnim žrtvam, ali pa če ima morda prav socialist, ki izjavlja, da bodo mir napravili cesar, kancler in socialni demokrati.

Gospodarska konferenca severnih držav.

Kodanj, 24. junija. »Berlinske Tidende« poročajo, da se 6. julija v Kristijaniji vrši konferenca zastopnikov treh severnih držav za skupno postopanje v gospodarskih zadevah.

Ententna delavska konferenca.

Ženeva, 24. junija. Lyonska »De-pesche« poroča, da se v Londonu zberejo delavski zastopniki iz vseh ententnih držav. Konferenca naj dopolni pariško gospodarsko konferenco.

Roosevelt za Hughesa.

New York, 25. junija. (Kor. urad.) Po posvetovanju z Rooseveltom je izjavil Lodge, da sodi, da bo Roosevelt podpiral Hughesa.

Angleški minister E. Selborne odstopil.

London, 26. junija. (K. u.) Odstopil je poljedelski minister E. Selborne.

Vojaški pozdravi.

Podpisani slovenski fantje in moške z žalostjo in nevoljo slišimo čudne vesti o nekaterih ženskah v naši domovini. Žene in dekleta, mislite na čas, ko bo trombe glas oznanil mir ter se bomo moške in fantje vrnili na svoje domove. Skrbite za to, da nas boste lahko sprejele odkritega čela in jasnega pogleda, da bomo z veseljem prestopili prag domače hiše, po kateri smo toliko koprneli in zdihovali. Skrbite, da bomo v svojih domovih našli raj, ki si ga služimo sedaj v tolikimi mukami in naporih, ne pa pekla. V tej nadi vam pošiljamo najlepše pozdrave: Poljšak Rafael iz Erzolja pri Vipavi; Valentič Ivan, Hrvatsko; Rebrec Vincenc iz Sv. Andraža v Slov. goricah; Černič Mirko, Boginja vas, Dolenjsko; Rudolovič Feliks iz Pulja; Mavrin Anton iz Slov. goric; Videžnik Štefan in Grgarja na Primorskem; Slanc Jožef, Slavna vas pri Metliki; Milavec Fran, Št. Vid pri Cerknici; Krakar Rudolf, Stajvand pri Rudolfovem; Rančnik Mihael iz Celja; Serše Leopold, Zgornji Tuhinj; Markič Franc iz Kranja; Bizovičar Franc, Spodnja Šiška; Kočvar Jernej iz Ponikve — Dobrepolje; Škoda Alojzij s Krke; Lorgjer Albin, iz Šmarja pri Celju; Pogačnik Zdravko iz Ljubljane; Peršak Jožef iz ljutomerske okolice — vsi v rezervni bolnišnici v Klosterneburgu. — Z visokih tirolskih hribov, s katerih smo v junaškem naškoku pognali Lahe, pošiljamo prisrčne pozdrave vsem znancom in prijateljem: Anton Jakšetič iz Podkraj pri Ilirski Bistrici; Franc Jakuč in vsi drugi. — S tirolske fronte pošiljajo prisrčne pozdrave vsem Slovincem in Slo-

venkam: narednik Franc Cvek; narednik Jakob Mihalič; Andrej Kogoj; Ciril Dobrovč; Jakob Kavčič; Franc Ložar; Leon Zupancič; Karl Šventner. — Mnogo iskrenih pozdravov vsem čitateljem »Slovenca« pošiljajo z italijanskega bojišča: Narednik Franc Leben; četovodja Franc Žankovič; desetniki Ivan Logar, Ivan Bahor, Ivan Trojar. — Slovenski pomorščaki na Nj. Vel. ladjii »Leopard« pošiljajo z večno naše Adrije iskrene pozdrave vsem čitateljem »Slovenca«: Anton Obreza, Rakek; Ivan Šubic, Ljubljana; Ivan Weiss, Sp. Šiška; Jakob Marsetič, Dekani. — Najlepše pozdrave vsem Slovincem in Slovenkam pošiljajo s soške fronte slovenski fantje in moške: Kadet Slavko Vuk, Sovodnje; štabni narednik Anton Hitejc, Studenec; četovodja Alojzij Sterle, Viševsek; Ivan Tičar, Jesenice; Ivan Lovrenčič, Vinica; Jožef Gradolnik, Vrhnika; desetnik Franc Birs, Rihenberg; poddesetnik Franc Jaklič, Metlika; prostaki Ivan Silenc, Rožna dolina; Ivan Cencelj, Kamnik; Anton Sinjur, Čatež; Franc Levstik, Novomesto; kadet Franjo Žužek, škofja Loka; praporščak Srečko Razpotnik, Ljubljana. — Najsrčnejše pozdrave iz Pardubic na Češkem pošiljajo: Enoletni prostovoljec Franc Eržen iz Trsta in črnovojnika Franc Zobec in Jožef Pobeča iz tržaške okolice. — Prisrčne pozdrave pošiljajo svojim dragim družinam ter vsem čitateljem »Slovenca«: Desetnik Alojzij Lovšin, Ribnica; desetnik Anton Knavs, Otavice; četovodja Franc Munič, Velika dolina; četovodja Franc Kosi, Sv. Jurij ob Ščavnici. — Lepe pozdrave vsem beguncem iz Deskel pošilja Ivan Čefar. — Čitatelje »Slovenca« posebno pa Vrhnice pozdravlja poddesetnik Franc Kunstelj.

cev pri Kapeli. — Iz Št. Ilja se poroča, da je padel za domovino Franc Kežman. — Martin Kink in Martin Cvelbar, oba iz Rajhenburga, sta padla v tirolskih gorah. — Za boleznijo, ki si jo je nakopal na bojišču je umrl Anton Klampfer od Sv. Križa pri Mariboru. — Rupert Knehtl, doma iz Počehove pri Mariboru, je padel blizu Asiaga. — Desetnik Nekrep, viničarski sin s Sladkega Vrha pri Cmureku je padel na italijanskem bojišču. — Dne 30. maja je padel na italijanskem bojišču zadet od laške krogle Franc Živko, viničarski sin od Sv. Marjete ob Pesnici. — Na jugozahodnem bojišču je padel Janez Benc iz Studenca pri Poljčanah. — Franc Bortič in Andrej Požar, doma iz Kapele pri Brezicah, sta padla na bojišču za cesarja in domovino. — Na italijanskem bojišču je izdihnil svojo blago dušo Franc Slokan iz Radomerščaka pri Ljutomeru. — Iz Dramelj pri Celju se poroča, da je umrl za boleznijo, dobljeno pri vojnih tamošnji pridni organist Anton Zabukovšek. — Na italijanskem bojišču je padel vrl mladenič Štefan Karničnik p. d. Mežnarjev, doma v Grabštajnu na Koroškem.

Gospodarstvo.

Cenitev ukradene divjačine. Vedno in vedno zopet se sliši in čita, da ima posestnik lova, ako mu kdo ukrade zajca, samo tri krome škode, ako mu ukrade srnjaka, kvečjemu 30 K, in ako jelena, morda 60 K itd. To mnenje je zmotno. Kajti ako prodaja posestnik lova živo divjačino, oziroma lovsko pravico nanjo, potem dobi zanjo več nego znaša zgolj težna vrednost divjačine s kožo vred; tako moraš danes plačati, da smeš ustreliti srnjaka, najmanj 100 K, za dobrega jelena pa najmanj 1000 K. Pa tudi ako hoče posestnik lova sam streljati divjačino, pa ga v nekaterih kosih kak lovski tat prehit, ima več škode kakor samo tržno izgubo. Kajti za marikakega fazana, ki ima tržno vrednost treh kron, se porabi, predno je gođen za strel, 10 do 15 kron na krmi in logarskih stroških; tudi hranitev srnjadi in rdeče divjadi kakor sploh vseh vrst koristne divjačine povzroča večje stroške, ki koristijo splošnosti, najrazličnejšim dobaviteljem in delavnim močem, nikakor pa niso namenjeni lovskim tatovom. Uvodoma omenjeni presoji po lovski tatvini povzročene škode manjka torej pravih temeljev in lovška tatvina se v njenem finančnem in zato tudi pravnem obsegu večinoma podcenjuje. Ta stvarni položaj priznavajo tudi najnovejše razsodbe. Tako je c. kr. najvišji sodni dvor dne 18. novembra 1912 izdal razsodbo, v kateri pravi, da je vrednost ukradene divjačine preračunati glasom § 173. k. z. po škodi okradenca, in pod to škodo je razumeti izgubo, ki jo je trpel okradenec na svojem premoženju vsled tatvine. Zato ni bilo prav zmotno — pravi razsodba dalje z ozirom na sodniško razsodbo v nekem slučaju lovske tatvine, ki je bila odkazana c. kr. najvišjemu sodnemu dvoru v odločitev — če sodišče pri določitvi vrednosti ni vzelo za temelj cene mrtve divjačine, vrednost mesa, marveč živo vrednost. Isto sodniško in večinoma tudi državljansko mnenje se kaže tudi pri oceni marsikatere druge ukradene lastnine. Za ukradeno ali uniceo sliko se n. pr. tudi ne zahteva samo odškodnina za porabljen barve in platno, marveč se upošteva edinole vrednost njenega mika, vrednost slike kot umetniškega predmeta.

Dnevne novice.

— **Važna določba za kmetijske zadruge.** Dunajsko trgovsko sodišče je zavrnilo izpremembo pravil neke nižjeavstrijske viničarske zadruge, da sme prodajati pridelke ne samo od svojih članov, ampak tudi od nečlanov. Sodišče je reklo, da se sme prodajati izključno pridelke zadržnikov, ker zadržni zakon zahteva skupno obratovanje zadržnikov. Višja deželna sodnja je ta sklep potrdila, vrhovno sodišče pa je ugodilo revizijskemu rekurzu in trgovskemu sodišču ukazalo, da naj izvede zaproseni vpis. Utemeljitev se glasi: Bistveni namen kmetijske zadruge: prodaja kmetijskih pridelkov zadržnikov, se ne krši, če se o priliki in pomožno poleg tega prodaja tudi pridelke nezadržnikov. Tak postranski posel z nezadržniki ima samo namen pospeševati skupno poslovanje. Vrhovno sodišče je obenem sklenilo, da se razsodba vpiše v repertorij njegovih razsodb.

— **Vojaške zadeve.** V razmerje izven službe sta prestavljena: nadporočnik 70. pp. Adolf Potokar (sedaj v Prvačini, drugače v Ljubljani) in poročnik 47. pp. Avgust Pertot (sedaj v Trstu, drugače v Nabrežini).

— **† Praporščak Franc Pecl,** maturant mariborske gimnazije leta 1914., odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo, je padel dne 6. junija na laški fronti v Italiji. Malo pred smrtjo je še z veseljem poročal g. notarju v Kožjem, kako so naši ugrabili 28 cm laški top, ga obrnili in streljali na bežeče Lahe. Pristavil je še, da je priprav-

Slovenske žrtve za domovino.

Dne 29. aprila je na laškem bojišču padel vrl mož Martin Blažič, doma iz Hoč. — Martin Fabijan, Alojzij Kristanšek, Anton Brečko in Josip Zupanc, vsi od Sv. Ruperta nad Laškem, so padli za domovino. — Na italijanskem bojišču je padel Alojzij Gajšek, doma v Vrbnem pri Sv. Juriju ob južni železnici. — Na tirolskem bojišču je padel Simon Hojnik, doma v Peklu pri Poljčanah. — Padel je na italijanskem bojišču Jakob Jurkovič iz Turjan-

ljen na smrt, veseli ga pa neskončno, da zmagamo mi Slovenci Lahe. Bodi blagemu in vrlému slovenskemu mladeniču ohranjen trajen spomin!

Posveti v Sarajevu. 24. t. m. dopoldne na popoldne so zborovali vladni posveti pod vodstvom skupnega finančnega ministra dr. Körberja.

— **Odklikovanje Slovencev na dunajski akademiji upodablajočih umetnosti.** Proforski kolegij je podelil ob priliki razstave ob sklepu leta Slovincem sledeče nagrade: četrtletniku kiparju g. Ivanu Povirku od Sv. Križa pri Moravčah Gundelovo nagrado, tretjeletniku kiparju g. Valentinu Kosu iz Češnjic pri Moravčah Neulingovo nagrado in Fügerjevo srebrno svetinjo ter prvoletniku slikarju g. Gajmiru Antonu Kosu iz Gorice nagrado za najboljšo portretno študijo in nagrado za perspektivno risanje.

— **Umrla je 24. t. m. v Škofji Loki** podprednica uršulinskega samostana, m. Ksaverija Murgel, v 84. letu svoje starosti. Samostansko obleko je nosila 58 let in je ves ta čas delovala pri pouku in vzgoji samostanskih gojenk. Bila je vzorna nuna; njene čednosti niso imele na sebi nič prisiljenega, nič hinavskega. Zapustila je lep vzgled svojim sosestram in bo živela v hvaležnem spominu številnih gojenk loškega samostana. Naj uživa večni mir, ki si ga je zaslužila s svojimi deli.

— **V spomin padlim vojakom** je po vseh župnijah kranjske dekanije zvonilo z vsemi zvonovi pri farnih cerkvah in podružnicah pretekli ponedeljek. V torek zjutraj pa so se brale v vseh župnijah cerkvah svete maše zadušnice za do zdaj padlimi junaki. To je bilo nekako slovo pred pobiranjem zvonov, ki so še enkrat zapeli junakom v spomin. (Pismo dobili danes, Ur.)

— **G. dr. Ivan Benkovič**, državni in deželni poslanec, je imenovan za nadporočnika avditorja.

— **Teško ranjen** je bil na italijanskem bojišču Josip Herguth, učitelj v Šmartnem ob Paki.

— **Hrvaška gledališka umetnost.** Primadona Mira Korošec, doslej operna pevka v gledališču v Zagrebu, je za prihodnjo sezono angažirana za gledališče v Osijeku. — Hrvatski baritonist M. Vušković je sprejel angažma v narodnem gledališču v Pragi.

— **Letošnje nove maše v lavantinski škofiji.** Nove maše bodo letos brali sledeči novomašniki iz lavantinske bogoslovnice: Iz IV. letnika: Ivan Kotnik, Modriče (Bosna), dne 23. julija. Jožef Mirt, Rajhenburg, dne 9. julija. Franc Sattler, Sv. Anton v Slov. gor., dne 16. julija. Milan Slaie, Sv. Danijel v Celju, dne 9. julija. Hinko Škorc, Sv. Peter na Medvedovem selu, dne 16. julija. Iz III. letnika: Davorin Avšič, Sromlje, dne 16. julija. Franc Grobler, Št. Jurij ob Taboru, dne 16. julija. Jožef Krošl (sedaj posvečen v subdijakona, v jeseni v diakona in mašnika), bo bral novo mašo pozneje. Čas še ni določen. Franc Molan, Dobova, dne 23. julija. Franc Tovornik, Št. Vid na Planini, dne 9. julija. Franc Urleb, Št. Jurij ob juž. žel., dne 23. julija.

— **Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani** uraduje za stranke izključno le od 10. do 12. ure dopoldne. Uradni prostori so na Turjaškem trgu št. 1.

— **Razpisana c. kr. poštna urada.** V področju poštnega in brzobjavnega ravnateljstva v Trstu sta razpisani: poštarsko mesto v Kastavu (II/1) in mesto poštnega ekspedienta v Premanturi (III/4). Pavšal za služo je 140 K. Prošnje je vložiti v obeh slučajih v teku treh tednov.

— **Vojni kurati obveščajo svoje padlih vojakov.** Določeno je, da bodo v bodoče, dokler bo trajala vojna, obveščali vojni kurati svoje na bojišču padlih vojaških oseb po posebnih dopisnicah, kedaj in kje je umrla dotična oseba ter čas in kraj pogreba. Na tozadevni dopisnici bo označeno ime, šarža in četa pri kateri je služil padli. Dopisnica bo opremljena s pečatom in podpisom dotičnega vojnega kurata. Nadalje je določeno, da morajo vojni kurati takoj obvestiti svoje padlih ali v bolnišnicah umrlih vojaških oseb.

— **Fran Maroit, »Slovenske vojaške narodne pesmi** za štiri glasove naročilo je pri izdajatelju samo poveljstvo 17. pešpolka čez 100 izvodov. To je dokaz, kako da upošteva tudi vojaško poveljstvo naše juhaške pesmi in njih milino. Vspričo nizke cene po 1 K 50 vin. si jih pač lahko vsak nabavi. Ker so narodne, ni treba posebnega znanja not, da se jih nauči.

Primorske novice.

— **Razpuščena društva.** Tržaško namestništvo je odredilo razpust naslednjih društev: Societa del Gabinetto di Minerva in »Srpska Čitaonica« v Trstu; dalje »Gabinetto di lettura« in »Či-

talnica v Gorici na Blačah« in »Slovenska čitalnica« v Gorici; »Circolo popolare« v Pedeni; »Gabinetto di lettura« v Orseri; »Gabinetto di lettura« v fontani in »Gabinetto di lettura« v Lovranu.

— **Umrl je dne 17. junija v Radomlju** organist Anton Klajnšček, daleč od svojih ljubljenskih staršev, ki se nahajajo v italijanskem vojnem ujetništvu, oddaljen od svoje rodne grude steverjanske. Nakopal si je bil bolezen v upravljanju svoje vojaške dolžnosti in po dolgem hiranju mirno, Bogu vdano zaspal. Mnogoštevilen pogreb domačinov kakor mnogobrojna udeležba gorških beguncev od blizu in daleč je pričala, kako je bil blagopokojni priljubljen.

— **Davki v Istri.** »Wiener Zeitung« prinaša naredbo finančnega ministra z dne 18. junija 1916 o odpisih in postopanju pri predpisavanju direktnih davkov in pobiranju davščin v političnih okrajih Koper, Pazin, Poreč, Krk in Opatija-Voljovsko.

— **Plavajoče mine v Tržaškem pristanišču.** V zadnjem času so našli več plavajočih italijanskih min v neposredni bližini tržaške obali. Oblast za opozarja prebivalstvo, naj vsak, ki bi v morju opazil plavajočo mino, nemudoma naznani najbližji policijski oziroma orožniški postaji ali vojaškemu uradu ali pa prvi straži, ki jo sreča. Pri tem je kolikor mogoče natančno označiti mesto, kjer je videl mino.

— **Izdajalčeva smrt.** Neki odlični treditovec iz Kopa je ob začetku vojne pobegnil v Italijo. Ondi je stopil v laško vojno službo. V soboto je poletel z laškim pilotom nad Koper. Naši strelci so letalce dobro pogodili. Zrakoplov je padel. Deserter je bil mrtev, pilot pa ranjen in ujet. Ranjenega pilota so včeraj pripeljali v Ljubljano.

— **Granata je ubila v Gorici** gasilnega mojstra Šaulija. V Gledališki ulici je bil od kroglice lahko ranjen v desnico visji inženir Rot.

— **Padel je na južnem bojišču** začet od odlomka granate desetnik Pahor Ludvik iz Renč.

— **1600 K je poneverila** 43 letna prodajalka tobaka v tobakarni Krasser na trgu dei Negozianti v Trstu, vdova Josipina Marussig iz Zadra. Zaprla so jo.

— **Tatvina.** Gospa Marija Stepevcich v Trstu se je te dni selila v drugo stanovanje. Pri tem ji je med drugimi pomagal 39 letna branjevka Marija Miani. Le-ta je videla, ko je Stepevcich položila v neki predal zavoj s 1620 kronami in dragocenostmi v vrednosti 650 K. Takoj nato se je Miani oprostila, češ, da gre domov pit kavo. Gospa Stepevcich je po njenem odhodu pogledala po zavoju z denarjem in vrednostmi, a ga ni več našla. Tatvine je osumila Miani in jo ovadila. Miani so aretirali, a je odločno tajila. Ukradenih stvari niso našli pri njej.

Ljubljanske novice.

— **Ij Procesije.** Šentjakobska procesija se je včeraj vršila ob lepem vremenu v najlepšem redu. Razen ljudskih šol so bile zastopane v zelo velikem številu belo oblečene deklice. Za njimi je šlo lepo številce v krasno, narodno nošo oblečenih gospodičen, članic šentjakobskega prosvetnega društva. Pri letošnjih procesijah je bilo največ narodnih noš ravno pri šentjakobski procesiji. Pri procesiji pa je dovršeno pel cerkveni zbor pod spretnim vodstvom neumorno delavnega g. A. Gruma. Opazili smo tudi občinske svetnike S. L. S. — **Francišanska procesija** se je tudi razvila v najlepšem redu. Pri tej procesiji je svirala vojaška godba. Procesije se je udeležila tudi ljudska šola iz Sp. Šiške. Splošno pozornost je vzbudil cerkveni pevski zbor z novimi skladbami P. Hugolina Sattnerja.

— **Ij Petje pri včerajšnji procesiji frančiškanske župne cerkve.** Pri evangelijskih je pel cerkveni zbor štiri nove himne našega odličnega skladatelja P. H. Sattnerja, in sicer: »Sacræ solemniss — Verbum supernum — Aeterne Rex altissime in Salutis humane sator«. Ne da bi hoteli posamezno skladbo iz glasbenega stališča primerno oceniti, moramo reči, da so vse skladbe poslušalcu večaku in lajku zelo ugajale. Diči jih plemenita melodija — bujna harmonija v modernem slogu, primeren zanimiv dramatičen izraz in iz njih veje prav lep cerkveni duh. Te štiri himne so pravi cerkveni glasbeni biseri naše umetnosti, odlični v kontrapunktičnem polifonem oziru. Petje je spremljal harmonij, katerega na prostem seveda ni dosti slišati. Zbor (letos ne tako številen) je bil v vseh glasovih prav dober in izborno naučen, zato vtis kar najboljši. Mnogoštevilno domače občinstvo, tuji in begunci so vsi polni hvale o krasnem petju in prelepah skladbah. Mogoče čujemo te skladbe zopet v enem prihodnjih cerkvenih koncertov. Slava skladatelju in zboru!

P — r —

— **Ij Ustanovitev orožniškega deželnega odbora v Ljubljani.** Državno društvo biv-

ših državnih varnostnih organov na Dunaju, II., Nordbahnstrasse Nr. 20, najljubnejše vabi vse orožniške vpokojence na Kranjskem na glavni občni zbor, ki se bo vršil dne 2. julija 1916 ob 3. uri popoldne v vrtnem salonu gostilne pri »Novem svetu« v Ljubljani. Občni zbor, na katerem se ima ustanoviti deželni odbor orožniških vpokojencev na Kranjskem, se vrši po naslednjem sporedu: 1. Pojasnilo o namenu in koristih društva; 2. Sprejem pristopnih izjav za člane društva; 3. volitev deželnega odbora in funkcionarjev za Ljubljano; 4. predlogi in razno. — Za društveno vodstvo: Mlcoch, predsednik; Bruckner, tajnik.

— **Ij Odklikovan je z zlatim križcem s krono** na traku hrabrostne svetinje g. dr. Ludovik Jenko, zdravnik v Ajdovščini.

— **Ij Nevarno ranjen** je na italijanskem bojišču najstarejši sin g. dvornega svetnika gosp. viteza Kalteneggerja Oskar vitez Kaltenegger.

— **Iš tira je skočil včeraj popoldne** kamniski vlak, ki je privozil v Ljubljano, blizu tam, kjer se odcepi gorenska železniška proga. S tira sta skočila oba stroja, prvi voz je poškodovan. Ljudje, ki so se pripeljali, so se seveda precej pretresli in prestrašili, vendar pa ni bilo druge nesreče, razen da se je nekemu vojaku razbila steklenica polna prav izvrstne — slivovke.

— **Ij Prodaja kristalnega ledu.** Mestna aprovizacija bo prodajala kristalni led v ledenici mestne klavnice v torek dne 27. junija 1916 od 6. do 8. ure zjutraj. Led kupi lahko vsakdo.

— **Ij Umrli so v Ljubljani:** Ana Škof, bivša služkinja, 66 let. — Andrej mizerit, mizar, 51 let. — Zorko Sotter, sin služkinje, 8 mesecev. — Pavel Srovin, rejenc, 7 tednov. — Jospina Fuk, bivša delavka-hirarka, 64 let. — Jernej Bergant, pivovarniški kletar in posestnik, 65 let. — Ludovik Kovacs, pešec.

Anglež o gospodarskih učinkih vojne.

— **Mr. Hatley Withers** v Londonu, znani znameniti pisatelj poljudnoznanstvenih razprav o finančnih vprašanjih, je izdal te dni zanimivo knjižico pod naslovom »International finance«, v kateri se mnogokrat dotika tudi svetovne vojne in njenih gospodarskih posledic.

Withers očividno ni tistega mnenja glede nemške posojilne politike kakor večina Angležev, ki jo obsojajo. Opozarja namreč na bistveno različne učinke notranjih posojil, kakor jih najema Nemčija, in zunanjih posojil, ki katerim se mora zatekati ententa. V prvem slučaju plačujejo obresti davkoplačevalci, a plačujejo jih samim sebi, dobivajo jih nazaj, tako da narod kot celota radi tega ne postaja revnejši. Nasprotno pa povzročajo zunanja posojila, ako se niso uporabila za reproductivne, marveč za vojne svrhe, trajno obubožavanje dotičnega naroda. Podobna so razpisniku, ki svoje dohodke v naprej zastavi in zapravi v divjem življenju. Že je posledica ta, da se izpreminjajo države entente, ki so bile prej upnice, v dolžnike; celo Anglija bo morala plačevati Ameriki vsakoletni obrestni davek, namesto da bi kakor doslej vlekla od nje velike vsote. Pri tem položaj Anglije ni dosti boljši nego oni Francije in Rusije, ker je doslej svoje dolgove, ki jih je napravila v inozemstvu, kompenzirala na ta način, da je svoje zavzeznike napravila za svoje dolžnike. Withers je mnenja, da more uiti Anglija resnemu oškodovanju svoje gospodarske moči le na ta način, da veliko bolj energično stedi nego doslej in da v bodoče trše dela. Od ohranitve neoslabljene produktivne in kupovalne moči bo odvisno, ali bo angleška meniča ohranila svoje dosedanje nadvladujoče stališče na svetovnem trgu ali ne. — Withers ne spada med črnogledce, ki menijo, da bo vojna Evropo tako izčrpala in obubožala, da ni mogoče dovolj temno naslikati njene finančne bodočnosti, in ki smatrajo vojne stroške za uničenje kapitala v enaki višini, tako da bo Evropa trpela stisko in bedo tekem več generacij. Withers naglašja, da uničuje vojna kapital le tam, kjer uničuje — kakor v Belgiji in na Francoskem ter na morju — resnično lastnino: hiše, tovarne, železnice, ladje itd. Produktivna moč velikih narodov, kakor nemškega in angleškega, pa ostaja dejansko nedotaknjena in ta moč bo resnične škode vojne z lahkoto poravnala. Popolnoma zmožno je mnenje, da se vodi vojna z nakupljenim kapitalom, ki se s tem uničuje. Vse, kar potrebuje vojna, se proizvaja v teku vojne same. Vojujoči se narodi začno z zalogo ladij, kanonov itd., toda poraba istih se more nadomestiti le z novimi proizvodi. Le-te morejo dobaviti vojujoči narodi sami ali pa neutralski in v zadnjem slučaju morajo vojujoči se narodi plačati nove izdelke s svojim kapitalom. To jih napravlja revnejše, neutralske pa bogatejše. Toda svetovni kapital kot celota se s tem ne zmanjša. Withers pričakuje, da je vojna naučila narode, delati kakor nikdar poprej, in veliko reči, za katere so doslej razpisali svoj denar, spoznati kot nevedne. Če se bodo narodi teh nauk

vojne trajno držali, potem njihova okrepitev po vojni ne bo poznala mej; povzpeli se bodo na nov vrhunec blagostanja in narodnih dolžnosti, spričo katerih se bodo zdeli zamikarni ideali 19. stoletja kakor hude, davno minule sanje. Tako Withers.

Razne novice.

— **Kdaj smejo v Budimpešti peči kruh.** Budimpešta, 25. junija. (Kor. ur.) Uradni list objavlja vladno odredbo, ki prepove peko kruha in vsako za peko potrebno delo od 6. zvečer do 6. zjutraj.

— **Umrl je znameniti nemški katoliški pisatelj župnik Henrik Hansjakob.** Kako hitro postane milijonar. List »Reichspost« piše: Simon Fliegler, bankir (I) v Crnovicah, je pričel veletrgovino z živili. Ljudje, ki poznaajo njegovo razmere, čenijo njegovo premoženje tik pred izbruhom vojske na 100.000 K. Danes ima najmanj tri milijone premoženja. — Posestnik mlina Nathan Kraft v Seretu je imel pred vojsko 200.000 K. Veletrgovina z živili mu je prinesla čistega dobička štiri milijone! — Izselovalni agent Nathan Eidingser se je med vojsko s trgovino z živino in živili pridobil več milijonov premoženja. Kakor vidimo, ta notranji sovražnik v osebi brezvestne špekulacije se vedno ni premanjan.

— **Prostozidarske lože v nemških sedežnih krajih.** »Mitauische Zeitung«, katere razširja tudi nemška vojaška uprava, poroča, da se je v Mitavi ustanovila vojna loža »Pri nemškem moču na vzhodu«. Take vojne lože že obstoje v Varšavi, Kovnu in Vilni. Pravila jim je dala berlinska loža, kateri je pokrovitelj pruski princ Friderik Leopold.

— **Epizoda ob prevažanju italijanskih vojnih ujetnikov.** »Salzburger Chronik« piše povodom prevažanja italijanskih vojnih ujetnikov, da so bili ti vseskoz dobro obuti, obleka pa ni bila najboljša. Ko so ruski ujetniki, ki delajo na železniški progi, opazili vlak z italijanskimi vojnimi ujetniki, so dvigali pesti proti njim in klicali: »Lopovi, podaljševalci vojne!« itd. Neki italijanski podčastnik, po poklicu učitelj, ki je dobro govoril nemško, je pripovedoval o velikih izgubah Italijanov v zadnjih bojih. Naše izgube pa da so bile neznahtne. Prehrana italijanske armade da je dobra, glavni obed sestoji iz riža. Posebno velik strah imajo Italijani pred našo mornarico in pred našimi letalci. Škoda, ki so jo avstrijski letalci z bombami povzročili na železniških zgradbah, vojašnicah in tovarnah, je ogromna. Cadornovim poročilom ni verjeti; ako poroča, da je bilo ujetih 200 do 300 Avstrijcev, potem jih je bilo v resnici komaj 50 do 60. Sploh je število avstrijskih vojnih ujetnikov v Italiji docela neznahtno.

— **Ameriška denarna sredstva za Poljsko.** Dunaj, 23. jun. Potrjuje se poročilo, da se snuje v Ameriki finančna skupina, ki namerava izvesti zopetno pozidanje Poljske. Organizacija bo predlagala bodočemu mirovnemu kongresu, naj se za zopetno pozidavo Poljske emitira posebno posojilo. Delegati finančne skupine se podajo na Poljsko, da doženejo približno višino škode. Denarna sredstva se že sedaj podpisujejo.

— **Kje se ne plačujejo davki.** K temu poročilo, ki je bilo nedavno tega objavljeno, poroča »V. D.«, da je to tudi republika San Marino, najmanjša, ali najstarejša republika sveta, v Italiji, nedaleč od mesta Rimini, ki ga je v zadnji dobi uničil potres. Republika San Marino obstoji iz treh občin in šteje 11.000 prebivalcev. Prebivalci republike San Marino obstoji iz treh občin kaj vlada ima dovolj dohodkov od poštnih znank, od kovanja denarja in od prodaje tobaka, da plačuje državne potrebščine. Denar kujejo v Italiji. Razloček med vrednostjo srebra s kovanjem vred in plačilno vrednostjo je državni dohodek in znaša 40 cent. na 1 liro. Domačini imajo pri tej liri tudi svoj zaslužek, zakaj tujcem prodajajo svoj denar s precejšnjim nadavkom (ažijem). V sanmarinski republiki sami pa ni videti sanmarinskega denarja, zakaj plačuje in kupuje se le z laškimi penazi, ker domači drobci pokupijo tujci, nabiratelji novcev. Tudi poštnih znank se dosti prodaja zakaj tujci jih rabijo za razglednice in za zbirke poštnih znank. Sanmarinska deželica kupuje tobak za režijsko ceno iz Italije, prodaja ga pa — to je narejene smotke — bolj po ceni kakor v Italiji in pri tem ima spet lep dobiček. Italija mora imeti okoli sanmarinske republike razstavljen carinske straže, da se ne bi italijanski tobak vtihotapiljal v Italijo. V San Marinu imajo sodišče in jetnišnice, nimajo pa jetnikov. Tudi imajo zdravnike in bolnice, ali bolnikov pa ni. Tako vsaj ni je pred štiri leti zatreljal sanmarinski državljani. Tudi se ponašajo z dvema topovima, ki ju jim je podaril laški kralj, ali straljati ne morejo, zakaj krogla bi letela preko meje v Italijo. Vsak Sanmarinec pozna vse svoje sodržavljane, poznajo se vsi med seboj, in če kdo umrje, joka cela republika. Kako srečna deželica!

Poljske vesti.

Židovski žargon v Varšavi. Poljski časopisi poročajo, da je odprtih do sedaj v Varšavi šest gledališč, ki poslujejo v židovskem žargonu.

Pojemanje poljskega prebivalstva. Ko so se mesta poljskega kraljestva po groznih bojnih viharjih nekoliko umirila, so začeli polagoma sestavljati bilanco izgub poljskega prebivalstva. Številke, doslej dognane, kažejo dokaj večje pojemanje kakor se je izprva mislilo. »Kuryer Warszawski« je prinesel začasno nekoliko številke iz ozemlja, ki so ga okupirali Nemci. Mesto Zawierc je imelo v miru 47.000 prebivalcev, danes jih pa šteje nekaj čez 20.000. Iz Pultuska je odšlo 6000 prebivalcev. Pred vojsko jih je štel 20.000, zdaj jih ima komaj 14.000. V Lomži je bilo pred vojsko 27.000 prebivalcev, sedaj so jih pa našli le 18 tisoč.

Poljske legije. »Gazeta Radomska« zavraca opetovano glasovo, raztresene potom Rusov v nevtralnem časopisu, češ da so se v zadnjih bojih poljske legije Rusom udale. Poljske legije so se borile proti Rusom — kakor pripovedujejo ranjeni častniki legijonaši — z nevstrašno hrabrostjo in jim zadale velikanske izgube. O kaki predaji ne more biti nitj govora, podobne vesti so le ruske izmišljotine — mahinacije.

Šolstvo v helmskem ozemlju. Kakor znano, je malo pred vojno ruska vlada odtrgala helmsko gubernijo od poljske celote in jo priključila upravi »ruskega cesarstva«. Avstrijska uprava je to nasilnost rusko zopet popravila in helmsko ozemlje zopet združila z materjo Poljsko. »Glos Lubelski« objavlja zanimivo statistiko poljskega šolstva v helmskem ozemlju. V 13 občinah, ki obsegajo 250 vasic, se nahaja že sedaj 51 šol, v katerih poučuje 56 največ ženskih učnih moči. Učencev je 2500, to je povprečno na vsako šolo po 50. Šole vzdržuje »Meščanski odbor«. Učeca se mladež prispeva po rublju na mesec.

Nemčija uvede nakaznice za meso.

Berlin, 25. junija. (K. u.) Vojni preživljevalni urad namerava uvedti državno nakaznico na meso in ustanoviti centralo za mast. Glede na pomanjkanje mesa je izjavil pl. Batocki, da v mesecih julij in avgust ne nameravajo popolnoma prepovedati uživanja mesa; če bodo to morali storiti v septembru, je odvisno od popolnega pregleda o žetvi.

Turčija v vojski.

Turško uradno poročilo. Carigrad, 24. junija. Agence Tegrph. Milli:

Iraško bojišče. Nobenega važnega dogodka. Naše čete smo potisnili eno uro daleč proti vzhodu čez kraj Sermil. Rusi so se izkušali z vsemi sredstvi držati vzhodno Sermila; zelo hitro utrjujejo svojo črto strelskih jarkov, ki so jih že prej izkopali.

Kavkaško bojišče. Na desnem krilu je mirno, v središču le krajni boji pehote, ki strelja.

Dne 23. junija na levem krilu pričeto prodiranje proti sovražnim postojankam v odseku severno od reke Coroh je trajalo tudi 23. t. m.; zasedbo napadenih postojank smo dokončali. Osvojene postojanke se nahajajo 25, oziroma 30 km južno od Of in od Trapecunta, tako na obrežju, kakor tudi na do 2800 metrov visokemu gorovju v ozemlju, kjer izvirajo reke, ki se izlivajo v morje med navedenima mestoma. Naše čete so se v tem napadalnem boju, ki je trajal dva dni na 50 kilometrov dolgi bojni črti, in ki je bil zelo besen, bile z najskrajnejšo hrabrostjo; posebno so se odlikovale v bojih na nož moža z možem in so dokazale, da prekašajo sovražnika. Beg sovražnika, ki je popustil na gotovih točkah svoje tabore, je povzročil, da so porabili naši vojaki vse napore in so, ne da čakajo povelja, planile na ostanek sovražnika, ki se je branil, da bi se mogel držati bolj spredaj. Na opisan način so naše čete še razširile zaseden odsek. Naš plen v teh bojih je bil bogat na raznih vrstah oblek in vojnega blaga, dalje smo zaplenili en milijon patronov in sedem strojnih pušk, s katerimi že nastopamo proti sovražniku; ujeli smo 652 mož, med njimi 7 častnikov. Kljub sovražniku ugodnemu ozemlju je izgubil sovražnik 2000 mrličev. Naše izgube so primeroma nizke.

Z ostalih bojnih črt se nič važnega ne poroča.

Christofov učni zavod

vpisuje od 28. junija 1916 naprej do koncem julija vsak dan od 12. do 3. ure popoldne v Sodni ulici št. 1. Na zavodu se letos otvorita dva tečaja; slovensko-nemški in od tega popolnoma ločeni nemški tečaj. — — — 1474

Naročajte „Slovenca.“

Preklic.

Podpisani prekličem vse žaljive in neutemeljene besede, ki sem jih govoril o gospodu Matevžu Prahu v Litiji.

V Litiji, dne 23. junija 1916.

Andrej Zupancič,
posestnik v Litiji.

Licitacija!

V soboto 1. in v ponedeljek 3. julija 1916, vslejš od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne se proda na prostovoljni dražbi v

Gradiščen 8, 1. stopnjice,
III. nadstr. desno

1 popolna oprava za spalnico, barok, hrast.
1 " " " salon, veleleeg.,
1 " " " obednico, hrast.
vse troje kakor novo, dalje razne omare, postelje, slike, lestenci, zastori, preproge, posoda iz stekla in porcelana, vse kot novo, kompl. kuhinjska oprava in razni drugi predmeti.

Kmetijsko društvo v Vipavi

ima poleg mašnih vin tudi izvrstnega namiznega belega vina večjo zalogo po 135 kron hekto loco klet, in dober po 150 K. Kdor želi kupiti večjo množino, naj pride pokušati v Vipavo. — Načelstvo.

V najem se sprejme

Trgovina z mešanim blagom

najraje kje na deželi Ponudbe sprejme uprava „Slovenca“ pod št. 1483-

Mestna občina ljubljanska potrebuje

podkovskega mojstra

s potrebno prakso, in več zanesljivih, starejših, treznih

konjskih hlapcev.

Oglasiti se je v pisarni mestnega sklada — dišča Cesta na Kodeljevo št. 8. —

Kupim

par dobrih konj

Ponudba pod šifro »A. G.« na upravo „Slovenca“. 1494

Učenca

poštenih staršev sprejme svečarna in lektarna Josipina Šink v Kranju. 1494

Dve hiši

ena pripravna za vsako obrt in ena kot vila so iz proste roke prodasta v zelo prometnem kraju na Gorenjskem. Vprasanja sprejema uprava tega lista št. 1491.

Sprejme se takoj zdrava

dojilja

Oglasiti se je v posredovalnici za službe Novotny, na Dunajski cesti.

Učenka

se sprejme iz poštene hiše, ter z dobrim izpričevalom za špecerilsko trgovino. Franc Gošnovar, Dolenski cesta.

Ali ste že ponovili naročnino?

Št. 9616.

SOMEŠČANI!

Vsled izrednih razmer je dosegla poraba vode iz mestnega vodovoda nenavadno višino! Medtem, ko se je v prvih petih mesecih leta 1914 skupaj porabilo 9,821.900 hl vode, porabilo se je v ravnostnem času letu 1916 14,056.870 hl. To se pravi: medtem ko je Ljubljana v mirnih časih iz mestnega vodovoda jemala na dan 63.000 hl vode, jemlje sedaj dnevno skoraj 100.000 hl. Ta poraba ni v nikakem razmerju z resnično potrebo ter vsebuje sama na sebi veliko nevarnost za redno delovanje našega vodovoda.

V Klečah dvigajo vodo trije parni stroji. Veliki stroj daje pri forsiranem delu na dan k večjemu 80.000 hl vode. Delati mora torej istočasno še eden malih strojev, če se hoče pokriti zahtevana dnevna potreba. Pri tem morata delati oba stroja s prekonormalno hitrostjo, to je s 40. dvigi v minuti, in ne, kakor je normalno, s 35. dvigi v minuti. Jasno je tedaj, da so stroji v Klečah prenapeti in da bi nastale, posebno če bi odpovedal veliki stroj, razmere, ki bi lahko onemogočile pravilno preskrbo našega mesta z vodo. Naj se kaj takega zgodi, potem nimna mestna uprava nikakega nadomestilnega sredstva. Kaj bi bila Ljubljana brez pitne vode, tega ni treba posebej poudarjati!

Da so se prikazale ravnokar opisane razmere, to je zakrivila predvsem tudi potratnost. Nikomur v Ljubljani tudi — zavodom — ne pride na misel, da je treba z vodo štediti in da je budodetstvo, v teh časih vodo nespametno tratiti.

Obračam se zatorej na celo prebivalstvo in na vse zavode, bodisi vojaške, bodisi civilne, da naj z največjo vestnostjo opuščajo vsako porabo vode iz mestnega vodovoda, katere se ne strinja z resnično potrebo. Odpraviti je predvsem tisto grdo navado, da so vodovodne pipe noč in dan odprte, češ da je drugače voda premalo hladna. Odpraviti je istotako navado, da se druge pijske hlade pod odprtimi pipami vodovoda. Istotako se opaža, da se vrtna naprave dostikrat škrope z vodo.

Za sedaj prosim, da se vsi taki nedostatki odpravijo, ker mora prebivalstvo vendar samo občutiti, da tudi stroji lahko opešajo in da večja nesreča Ljubljane ne more zadeti, kakor bi bila ona, če bi se mestu kar čez noč odvzela zdrava pitna voda. Hišne gospodarje pa še posebej pozivljam, da morajo hišne vodovode vzdrževati v najlepšem stanju in se večkrat prepričati, če so pipe in cevi v redu. Od sedaj naprej se večja poraba vode ne bo mogla več odpisavati in vsakdo naj sam gleda, da v tem oziru ne bo trpel kake škode.

V Ljubljani, dne 23. maja 1916.

Zupan, Dr. Ivan Tavčar.

Št. 9346.

1501

Razglas.

Ker se je v Ljubljani primeril zopet nov slučaj pasje stekline, se ponovno pozivajo vsi posestniki psov, da vse tuuradno objavljene odredbe in predpise o poostrenem pasjem kontumacu strogo in natančno izpolnjujejo. Posebno strogo morajo nadzorovati zdravstveno stanje svojih psov in vsak slučaj sumljivega obolenja nemudoma naznaniti mestnemu magistratu.

Vsled odredbe c. kr. deželne vlade z dne 13. junija 1916, št. 19.185, se ob jednem zaukazuje še tole:

Psi, ki so na verigi, morajo biti tako zavarovani, da ne morejo do njih niti tuje osebe, niti drugi psi; torej naj bodo v dovolj zaprtih dvoriščih.

Pse in mačke, glede katerih se ne ravna po kontumačnih predpisih, se morajo nemudoma izročiti konjaču, da jih pokonča. Isto velja za tuje pse, ki so brez gospodarja. Take živali se nikakor ne smejo pridržati v varstvu, temveč jih je oddati konjaču.

Prestopki tega razglasa se bodo kaznovali najstrožje po kazenskih predpisih zakona o živinskih kužnih boleznih.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 19. junija 1916.

Slovenska trgovska šola v Ljubljani

(Kongresni trg št. 2) s pravico javnosti.

Sprejemno naznanilo.

Dvorazredna trgovska šola za dečke.

V pripravljalni razred se sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 13 let in so dovršili vsaj štiri razrede ljudske šole. — V I. trgovski letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 14 let in ki napravijo posebno sprejemno skušnjo. Bez sprejemne skušnje se sprejemajo v I. letnik le učenci, ki so z vsaj zadostnim uspehom dovršili 4. razred kake srednje ali meščanske šole. — Odhodno izpričevalo šole upravičuje do dveletne aktivne vojaške službe in nadomešča triletno učno dobo v trgovini.

Dvorazredna trgovska šola za deklice.

V I. trgovski letnik za deklice se sprejemajo učenke, ki so stare najmanj 14 let in ki so dovršile ali 8. razred ljudske ali 3. razred meščanske ali 4. razred kake srednje šole. Pripravljalnega rezreda na dekliškem oddelku ni. Vpisovanje nanovo vstopajočih se bo vršilo v sredo 28. junija 1916. od 10. do 12. ure dopoldne. Pri sprejemu imajo prednost sinovi in hčere trgovcev in obrtnikov.

K vpisu naj pridejo učenci, oziroma učenke v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter naj prinese s seboj krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in 15 K vpisnine ter prispevka k učilom.

Ljubljana, 20. junija 1916.

Ravnateljstvo.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Liubliana

Zidovška ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Osebnost izbrane novosti z Dunaja

Priporoča: največjo izbero klobukov za dame in deklice kakor tudi bogato zalogo žalnih klobukov.

Solidno blago.

Frignano nizke cene.

Popravila točno in vrgno. Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

643